

Onderwerp

Eindevaluatie Fonds Leefbaar Platteland 2021-2023

Kern mededeling:

Provinciale Staten hebben 2 miljoen euro beschikbaar gesteld voor het Fonds Leefbaar Platteland. Hiermee werd beoogd een impuls te geven aan activiteiten die de sociale cohesie van de bewoners van het Flevolandse platteland versterken. Vanuit het Fonds heeft de provincie aan in totaal 39 projecten en 6 haalbaarheidsonderzoeken bijgedragen. In deze eindevaluatie worden de resultaten van deze fondsperiode gepresenteerd.

Mededeling:**Het Fonds in een notendop**

Provinciale Staten stelden op 24 juni 2020 de kaders voor het Fonds Leefbaar Platteland 2021 – 2023 (hierna ‘het Fonds’) vast en stelden hiervoor 2 miljoen euro beschikbaar¹. In bijlage 1 is de verdeling van dit budget over de verschillende maatregelen weergegeven. Om verdere invulling te geven aan de inrichting van het Fonds, won de provincie extern advies in en voerde zij gesprekken met relevante stakeholders². Op basis hiervan is de Notitie Leefbaar Platteland opgesteld en zijn de subsidievoorwaarden uitgewerkt in een ontwerpregeling (Nadere regels)³. Op 1 juni 2021 stelden Gedeputeerde Staten van Flevoland de Nadere regels ‘Fonds Leefbaar Platteland 2021 – 2023’ definitief vast⁴.

Op 16 mei 2023 is het eerste anderhalf jaar van het fonds geëvalueerd. De toenmalige Provinciale Staten werden hier schriftelijk over geïnformeerd⁵. Op 20 juni 2023 hebben Gedeputeerde Staten naar aanleiding van deze tussenevaluatie besloten de fondsperiode te verlengen tot en met 31 december 2023⁶.

Vanuit het Fonds waren subsidies beschikbaar voor initiatieven die bijdragen aan de sociale cohesie van het Flevolandse platteland. Samenwerkende inwoners, verenigingen en stichtingen konden een subsidie vanuit het Fonds aanvragen. Per initiatief kon minimaal 5.000 euro en maximaal 50.000 euro subsidie worden verstrekt, waarbij de verstrekte subsidie maximaal 50% mocht bedragen van het totaal aan subsidiabele kosten. Initiatieven waarvoor een bijdrage vanuit het Fonds werd gevraagd, werden voorgelegd aan een commissie die aan Gedeputeerde Staten advies uitbracht over het wel of niet verlenen van de gevraagde subsidie.

Via het Fonds kon ook een subsidie worden verstrekt tot een maximum van 5.000 euro voor de uitvoering van een haalbaarheidsonderzoek. Dit ging voornamelijk om onderzoek naar de financiële of organisatorische haalbaarheid van een initiatief. Deze aanvragen werden ambtelijk beoordeeld.

In het Fonds werden ook reserveringen opgenomen voor de cofinanciering van Leaderprojecten, communicatie, proceskosten en netwerkvorming (bijlage 1).

Registratienummer

3278527

Datum

12 november 2024

Expertiseteam

ETSAWO

Openbaarheid**Openbaar****Portefeuillehouder****Klopman, J.****Ter kennisname aan PS en burgerleden**

¹ Besluit Provinciale Staten, 24 juni 2020.

² Adviesrapport Dimensus Vitaliteit Platteland Flevoland 2020, bijlage.

³ Notitie Leefbaar Platteland, 2020, bijlage.

⁴ Nadere regels Fonds Leefbaar Platteland 2021 – 2023, bijlage.

⁵ PS-mededeling Tussenevaluatie Leefbaar Platteland.

⁶ Eerste wijziging Nadere regels Fonds Leefbaar Platteland 2021-2023, 20 juni 2023.

Met de Flevolandse gemeenten werd regelmatig afgestemd over de inzet van het Fonds en de wijze waarop de provinciale en gemeentelijke subsidiemogelijkheden kunnen bijdragen aan initiatieven en lopende projecten.

1. Werkstructuur

Ingediende subsidieaanvragen werden als eerste ambtelijk getoetst op ontvankelijkheid. Daarna werden de aanvragen voorgelegd aan een onafhankelijke commissie met het verzoek om een advies uit te brengen. Op basis van dit advies namen Gedeputeerde Staten een besluit.

Commissie van advies Fonds leefbaar Platteland 2021 - 2023

Deze commissie werd op 15 juni 2021 door Gedeputeerde Staten benoemd en bestond uit zeven leden, een onafhankelijk voorzitter en een ambtelijk secretaris. De commissie was breed samengesteld, met een evenwichtige man/vrouw verhouding, een adequate spreiding over de Flevolandse gemeenten en met een breed spectrum aan kennis, levenservaring en vaardigheden. De commissie bracht advies uit overeenkomstig het bepaalde in de Nadere Regels en de Werkinstructie⁷. De commissie is 14 keer bijeen gekomen. De commissie werd op 15 oktober 2024 ontbonden.

De coördinator Leefbaar Platteland

De coördinator Leefbaar Platteland startte begin juli 2021 met haar werkzaamheden met een gemiddelde inzet van twee dagen per week. In juli 2024 is de contractperiode beëindigd. Deze onafhankelijke coördinator beantwoordde vragen over de subsidieregeling en begeleidde mensen bij de voorbereiding van de subsidieaanvraag. De coördinator was ook verantwoordelijk voor alle publicitaire activiteiten.

2. Resultaten

Ingediende aanvragen

In bijlage 2 is weergegeven welke aanvragen in de periode 15 juni 2021 - 31 december 2023 zijn ingediend en aan welke initiatieven subsidie is toegekend. Zoals in bijlage 2 wordt vermeld, zijn in de genoemde periode in totaal 66 aanvragen voor projectsubsidie in behandeling genomen, waarvan 40 gehonoreerd. Naar verwachting zijn alle projecten in het derde kwartaal van 2025 afgerond. Op de website van het Fonds, <https://leefbaar.leefbaarplattelandflevoland.nl/>, is een overzicht zichtbaar van alle gehonoreerde projecten.

Er zijn 6 aanvragen voor haalbaarheidsonderzoeken ingediend en gehonoreerd.

Bij 1 gehonoreerde projectsubsidie werd de aanvraag uiteindelijk op eigen initiatief ingetrokken. Binnen de onderdelen 'projectsubsidie' en 'haalbaarheidsonderzoek' zijn dus in totaal 45 initiatieven tot stand gekomen.

Ontwikkeling aangevraagde subsidies

In grafiek 1 is te zien dat het aantal aangevraagde subsidies aan het begin van de openstelling sterk achterbleef bij de initiële verwachtingen (5 projectsubsidies, 1 haalbaarheidsonderzoek). Een lichte toename volgde in de tweede helft van 2022 tot en met de eerste helft van 2023. In het laatste half jaar van de fondsperiode (juli t/m december 2023) is echter een grote inhaalslag gemaakt. Er werden toen 38 projectsubsidies aangevraagd.

Het aantal aangevraagde subsidies voor het uitvoeren van een haalbaarheidsonderzoek bleef nagenoeg gelijk.

⁷ Werkinstructie Adviescommissie Fonds Leefbaar Platteland 2021 – 2023, bijlage.

Mededeling

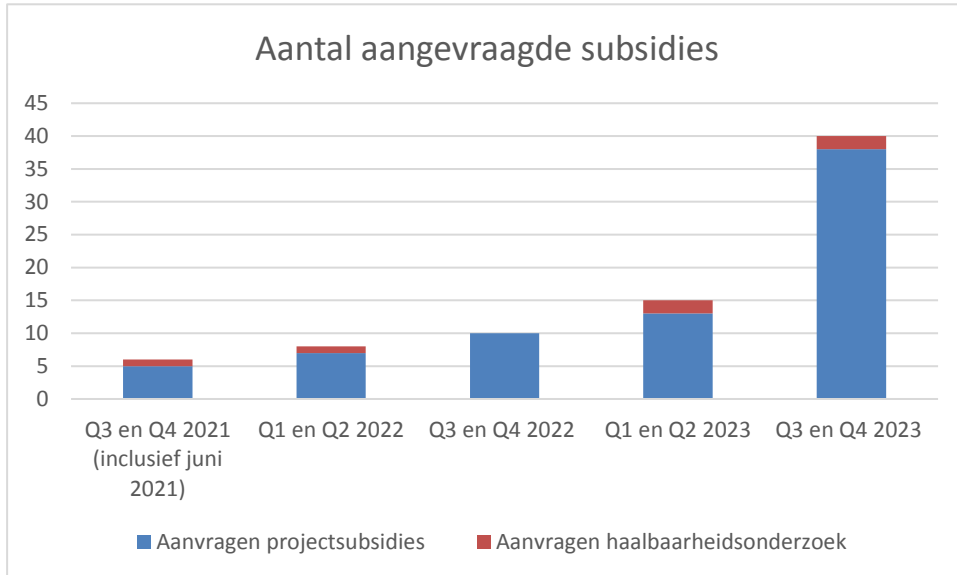
Bladnummer

3

Registratienummer

3278527

Grafiek 1: Weergave van het aantal aangevraagde subsidies per twee kwartalen in de periode van juni 2021 t/m december 2023.

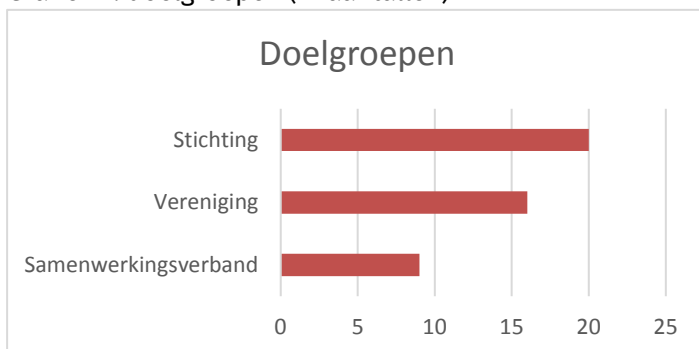

De coronapandemie heeft naar alle waarschijnlijkheid een belangrijke rol gespeeld in deze langzame start. Ook heeft het tijd gekost om (naams-)bekendheid op te bouwen. Naamsbekendheid en berichtgeving in de lokale en regionale media over de eerste initiatieven die zijn ontplooid, kan initiatiefnemers aanleiding hebben gegeven om ook zelf de stap te zetten naar het Fonds. Ook lijken de inzet van de koffietafels en Ideeënbus ervoor te hebben gezorgd dat mensen de weg naar het fonds beter wisten te vinden. Meer informatie over de koffietafels en de Ideeënbus zijn te vinden onder het kopje 'Inzet coördinator'.

Doelgroepen

In grafiek 2 is te zien dat de doelgroep bij de meeste gehonoreerde aanvragen een stichting betrof. Een subsidie kon alleen door een stichting, vereniging of samenwerkingsverband van burgers worden aangevraagd.

Grafiek 2: doelgroepen (in aantallen)

Spreading

Om de spreading te kunnen analyseren van alle gehonoreerde projecten (inclusief aanvragen voor haalbaarheidsonderzoek), is een onderverdeling gemaakt tussen de regio's Noordoostpolder, Oostelijk Flevoland en Zuidelijk Flevoland. Dit betreft telkens het landelijk gebied van deze regio's (inclusief alle woonkernen van de gemeenten Dronten, Urk, Noordoostpolder en Zeewolde), met uitzondering van de stedelijke kernen van Almere en Lelystad.

Mededeling

Bladnummer

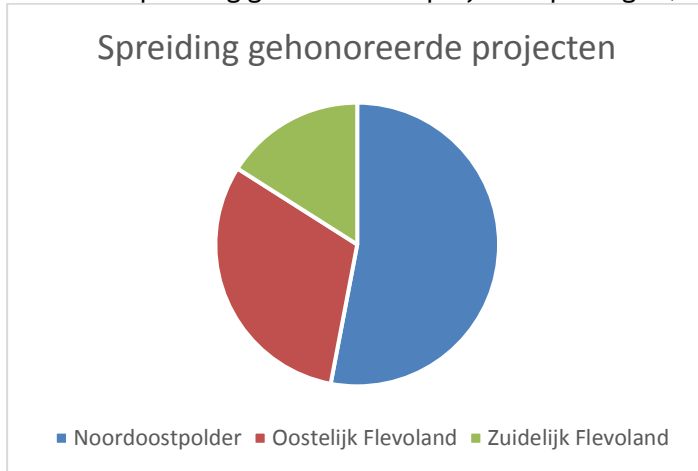
4

Registratienummer

3278527

In de grafiek is te zien dat iets meer dan de helft van de gehonoreerde projecten afkomstig is uit de Noordoostpolder. Uit Zuidelijk Flevoland zijn de minste gehonoreerde projecten afkomstig (16%).

Grafiek 3: spreiding gehonoreerde projecten per regio (in %)

Op de volgende afbeeldingen is ook te zien waar de gehonoreerde initiatieven zich precies bevinden in het landelijk gebied van Flevoland.

Afbeelding 1: Spreiding initiatieven Noordoostpolder, bron: <https://leefbaar.leefbaarplattelandflevoland.nl/initiatievenkaart>

Mededeling

Bladnummer

5

Registratienummer

3278527

Afbeelding 2: Spreiding initiatieven Oostelijk en Zuidelijk Flevoland, bron: <https://leefbaar.leefbaarplattelandflevoland.nl/initiatievenkaart>

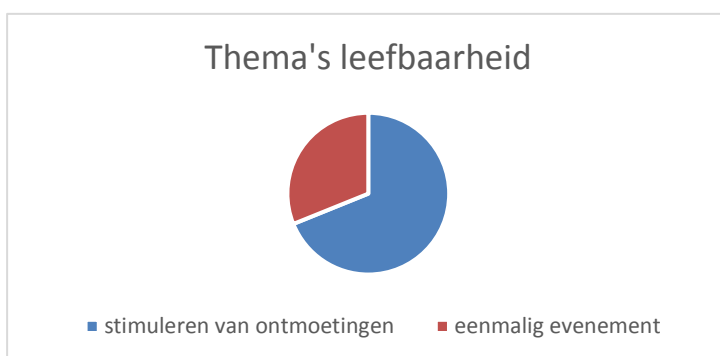

Ook op deze kaarten is te zien dat de meeste initiatieven afkomstig zijn uit de Noordoostpolder, met in het bijzonder uit Urk. Vermoedelijk heeft dit te maken met de andere ontstaansgeschiedenis van het gebied, de dorpenstructuur en de sociale cohesie die daar op veel plekken al een stevigere basis heeft. Veel inwoners in de Noordoostpolder zijn bijvoorbeeld verenigd in dorpsbelangenverenigingen.

Bij de voorloper van het fonds (Fonds Leefbaarheid 2017-2019) werd ook al waargenomen dat de initiatieven in Zuidelijk Flevoland achterbleven ten opzichte van die uit de Noordoostpolder. Omdat via het vorige fonds bekend was dat er in het zuidelijke deel van de provincie minder initiatieven op gang kwamen, is hier in verhouding meer tijd besteed aan publiciteit en het opbouwen van een netwerk. Dat heeft ertoe geleid dat met Fonds Leefbaar Platteland 2021-2023 al meer initiatieven bereikt zijn in het zuidelijke deel van Flevoland, dan in de vorige fondsperiode.

Thema's van gesubsidieerde projecten

Grafiek 4: Thema's leefbaarheid (in %)

Mededeling

Bladnummer

6

Registratienummer

3278527

Bij 69% van de gehonoreerde aanvragen werden er producten of diensten gecreëerd ter **stimulering van ontmoetingen**, al dan niet in de openbare ruimte. Aan de inrichting van de openbare ruimte werd veelal een activiteit gekoppeld.

Meestal betrof dit één of meerdere van de volgende thema's:

- geloven en herdenken
- integratie
- spelen en bewegen

Bij de overige 31% van de gehonoreerde aanvragen ging het om **eenmalige evenementen**.

Deze evenementen betroffen meestal één of meerdere van de volgende thema's:

- cultuur
- sport
- jubilea / dorpsfeest

Gemiddeld aangevraagd of verleend subsidiebedrag

Gemiddeld werd voor projectsubsidie een subsidiebedrag van € 30.350 aangevraagd. Dit betreft dus ook de aanvragen die zijn afgewezen. Bij de subsidies die werden gehonoreerd, werd gemiddeld een subsidie van € 24.000 verleend. Oorspronkelijk werd bij deze gehonoreerde subsidies gemiddeld € 25.280 aangevraagd. Een aanpassing in de verleende subsidie betreft dus gemiddeld gezien een kleine correctie op het oorspronkelijk aangevraagde bedrag.

Voor het stimuleren van ontmoetingen (bijvoorbeeld door iets te creëren in de openbare ruimte) werd gemiddeld evenveel subsidie verleend als voor eenmalige evenementen.

Bezwaarschriften

Bij de niet-gehonoreerde subsidies is er drie keer een bezwaar ingediend. Deze bezwaren hebben niet geleid tot een ander besluit.

Inzet coördinator

In de evaluatieperiode heeft de coördinator de volgende werkzaamheden verricht:

- Het redigeren en uitgeven van nieuwsbrieven en het voorbereiden van interviews.
- Het 'up-to-date' houden van de website van het Fonds.
- Het organiseren en bemensen van koffietafels (najaar 2021) in de Flevolandse groendorpen, waar belangstellenden onder het genot van een kop koffie werden bijgepraat over het Fonds.
- Het organiseren en bemensen van de Ideeënbus. In mei 2022 bezocht de Ideeënbus negen lokale markten in Flevoland waar uitleg aan passanten is gegeven over de doelen van het Fonds.
- Het verstrekken van informatie aan belangstellenden over de regels en voorwaarden waarmee rekening moet worden gehouden bij het voorbereiden van een aanvraag.
- Het begeleiden van initiatiefnemers bij het voorbereiden van een subsidieaanvraag en bij het uitvoeren van projecten.
- Het warm doorverwijzen naar andere financieringsmogelijkheden bij overheden of anderszins.
- Het onderhouden van contacten met medewerkers van de Flevolandse gemeenten.
- De voorbereiding van een Leefbaarheidscafé ter afsluiting van de fondsperiode. Door het gering aantal aanmeldingen is besloten het Leefbaarheidscafé op het laatste moment te annuleren.

Inrichting en lancering website

In het voorjaar van 2021 werd in overleg met de gemeenten en de Leader coördinator de website www.leefbaarplattelandflevoland.nl opgezet. Deze site is in de zomer van 2021 gelanceerd. De site biedt inzicht in de projecten gericht op de bevordering van de leefbaarheid op het Flevolandse platteland en geeft informatie over de hierop betrekking hebbende subsidieregelingen. Deze website werd door de coördinator beheerd. De website Leefbaar Platteland blijft tot eind 2024 online, met daarop een overzicht van alle gerealiseerde projecten.

Afronding van het fonds

In het najaar van 2024 wordt in de regionale en lokale pers teruggeblikt op de fondsperiode en wordt specifiek ingegaan op diverse initiatieven die succesvol zijn afgerond. In deze artikelen wordt de lezer ook gewezen op de mogelijkheid om een subsidie aan te vragen bij LEADER Flevoland.

3. Inzet provinciale middelen

Van het totaal beschikbaar budget (€ 2.000.000) voor het Fonds Leefbaar Platteland 2021 – 2023 is € 933.081 ingezet voor subsidies. Daarvan is een totaalbedrag van € 903.711 aan projectsubsidies uitgegeven en € 29.370 voor subsidies voor haalbaarheidsonderzoeken. In bijlage 2 is hiervan een overzicht gegeven.

In de evaluatieperiode zijn geen Leaderaanvragen ingediend. Het hiervoor gereserveerde bedrag (€ 125.000, zie bijlage 1) is daarom niet besteed. Dat geldt ook voor het onderdeel 'advies op maat' (€ 25.000).

Aan proceskosten is circa € 275.000 uitgegeven. De laatste posten moeten nog afgerekend worden. Deze middelen zijn ingezet voor de inhuur van de coördinator, de bouw en het onderhoud van de website, communicatie-uitingen, netwerkvorming, vooronderzoek en overige projectkosten. De totale uitgaven voor het Fonds Leefbaar Platteland bedragen 1,2 miljoen euro. Uw Staten hebben op 17 juli 2024 een amendement aangenomen waarbij € 750.000 van het resterende saldo uit het Fonds Leefbaar Platteland gestort wordt in de Brede Bestemmingsreserve, oormerk Fonds initiatieven Vitale Samenleving. Na verwerking van de laatste facturen zal het resterend bedrag worden toegevoegd aan de Brede bestemmingsreserve, ongeoormerkt deel.

Vervolg

De provincie blijft projecten gericht op de verbetering van de leefbaarheid van het Flevolandse platteland financieel ondersteunen via het LEADER-programma. Daarnaast zijn er in de provincie diverse andere fondsen die leefbaarheidsinitiatieven ondersteunen, zowel publiek als privaat, waaronder diverse windfondsen en het VSB Fonds.

Bijlagen

Naam bijlage:	eDocs nummer:	Openbaar in de zin van de Woo
Besluit Provinciale Staten, 24 juni 2020	2586472	Ja
Adviesrapport Dimensus Vitaliteit Platteland Flevoland 2020	2581914	Ja
Notitie Leefbaar Platteland, 2020	2657111	Ja
Nadere regels Fonds Leefbaar Platteland 2021-2023	2780238	Ja
PS-mededeling Tussenevaluatie Leefbaar Platteland	3091611	Ja
Eerste wijziging Nadere regels Fonds Leefbaar Platteland 2021-2023, 20 juni 2023	3121890	Ja
Werkinstructie Adviescie Fonds Leefbaar Platteland	2776071	Ja

Mededeling

Bladnummer

8

Registratienummer

3278527

Bijlage 1

Overzicht van maatregelen en indicatieve verdeling van de middelen van het Fonds Leefbaar Platteland in de periode van 2021 tot en met 2024.

	Maatregel	Bedrag (€)	Periode van uitvoering
0	Vooronderzoek en andere voorbereidingen	100.000	2020
1	Subsidieregeling	1.300.000	2021 – 2023
2	Expertondersteuning	-	2021 – 2023
3	Advies op maat	25.000	2021 – 2023
4	Uitvoeren haalbaarheidsonderzoek	200.000	2021 – 2023
5	Communitybuilding/netwerkvorming	100.000	2021 – 2024
6	Cofinanciering/voorfinanciering Leaderprojecten	125.000	2021 – 2023
7	Procescoördinatie	150.000	2021 – 2024
	TOTAAL	2.000.000	

Mededeling

Bladnummer

9

Registratienummer

3278527

Bijlage 2

Overzicht subsidieaanvragen vanuit het Fonds Leefbaar Platteland 2021 – 2023 in de periode 15 juni 2021 – 31 december 2023.

Projectsubsidies

In genoemde periode zijn 74 aanvragen bij de provincie ingediend. Hiervan zijn 8 aanvragen niet in behandeling genomen omdat deze aanvragen niet pasten binnen de doelstellingen van het Fonds of niet volledig waren. De overige 66 aanvragen zijn in onderstaande tabel opgenomen.

Tabel 1: Overzicht in behandeling genomen subsidie aanvragen voor initiatieven vanuit Fonds Leefbaar Platteland in de periode tussen 15-06-21 en 31-12-23 (afgeronde bedragen).

Nr.	Aanvrager	Projectnaam	Gevraagd (€)	Toegekend (€)
1	St. Stad&Natuur Almere	Inclusief educatiebos	26.115	26.115
2	St. Bouwen aan B'huizen	Beweegbos Biddinghuizen	31.000	31.000
3	St. Zeekadetkorps Urk	Operationele update MS Noorderkroon	50.000	0
4	St. Paasverhaal Zeewolde	Paasverhaal Zeewolde	12.950	12.950
5	St. Vrienden van de Bosrand	Duurzame kas Tollebeek	22.594	0
6	St. Wijkplatform Emmelhage	Kunstwerk & ontmoetingsplek	50.000	0
7	St. Lelystadse Boer	Boer – Burger Ontmoeting	33.730	33.730
8	Ver. Dorpsbelang Bant	Bantasia	11.750	11.750
9	St. Willibrord Swifterbant	Zingen met Zorg	10.235	10.235
10	Samenwerkende kunstenaars Zeewolde	Schildersteeg	7271	0
11	Ver. Dorpsbelang Kraggenburg	Realisatie Urnenmuur	18.307	18.307
12	Vereniging Dorpsbelang Creil	Bewegend Ontmoeten	50.000	50.000
13	Buurtvereniging De Toppers	Buurtspeeltuin Urk	30.813	30.813
14	Dorpsbelang Tollebeek	Tuinspeelkamer	50.000	50.000
15	Volkstuinvereniging De Pionier Dronten	Ontmoetingstuin De Fazant	24.765	0*
16	Stichting Paardrijden Gehandicapten Flevoland	Paardenboulevard Dronten	50.000	0
17	Stichting Verenigingsgebouw Luttelgeest	Activiteiten De Bosfluit	18.440	13.195
18	Samenwerkingsverband van burgers uit Flevoland	Espel Gloeit	13.965	0
19	Dorpsbelang Luttelgeest	Klokkenstoel	28.109	28.109
20	Buurtvereniging Tussen de Dijkjes	Speeltuin en ontmoetingsplaats	31.870	31.870
21	Samenwerkingsverband	Winterverlichting en lichtjesfeest Espel	10.288	0
22	Samenwerkingsverband	Espel Live!	11.569	11.569
23	Vereniging Jongeren 19nu	Reunie jongeren 19nu	47.374	0
24	Stichting Ensyfair	Jubileum Ensyfair	16.229	16.229
25	Buurtvereniging De Zandbuurtjes	Speel- en ontmoetingsplek de Zandbuurtjes	12.738	12.738
26	Stichting Verbonden in Verlies	Monument Verloren Parel – Hemelpost	15.000	15.000
27	Feestcommissie 70 jaar Rutten	Revue Goodbye Old School	10.754	10.754

Mededeling

Bladnummer

10

Registratienummer

3278527

28	De Heleen van Els Stichting	Carmina Burana	49.389	49.389
29	Stichting Vrouwencentrum Noordoostpolder	Vrouwen van achter de voordeur	28.737	28.737
30	Stichting Nieuw Horst	Expeditie Nieuw Horst	15.000	0
31	Speeltuincommissie Rutten	Nieuw speeltoestel voor de speeltuin in Rutten	8.968	8.968
32	Hengelsportvereniging Ons Stekkie	Hengelen voor iedereen	50.000	0
33	Dorpsbelang Kraggenburg	75 jaar Kraggenburg	50.000	0
34	WSV Blauwe Diamant	Een gezellige haven	50.000	0
35	Amenophis Roeivereniging Zeewolde	Roeien is teamwork	50.000	0
36	Scouting Harderhaven	Kanoën doe je samen	50.000	0
37	Commissie Tuin en Co	De educatieschuur van Tuin & Co	16.400	16.400
38	Stichting Vriendenbosrand	Realiseren van een koffie- en theepunt	22.000	0
39	Stichting Wijkplatform Centrum-Oost	Activiteitenplan voor Buurthuis de Golfslag	50.000	0
40	Stichting PopUp	My arms are open	11.680	11.680
41	Stichting Buiten! Dronten	Adventure Golfbaan Ontmoetingspark Buiten!: Trots op de Polder!	23.988	23.988
42	Stichting Polderfest	Polderfest Dagfestival	50.000	0
43	Volkstuinvereniging De Pionier	Ontmoetingsplek De Fazant	8.675	8.675
44	Stichting De Seizoensarbeiders	Bruggenbouwers in Flevo-land	41.000	0
45	Stichting PumpTrackbaan Zeewolde	PumpTrack Zeewolde	39.435	39.435
46	Samenwerkingsverband	Speelvelden Hoefbladstraat Rietstraat Emme-loord	21.811	14.621
47	Amenophis Roeivereniging Zeewolde	Ontmoetings- en activiteitenruimte	49.226	38.732
48	Stichting sport- en faciliteiten-centrum de punt	SVM weer een familieclub	48.400	42.785
49	Stichting Buitenhof	Project Buitenhof	50.000	0
50	Samenwerkingsverband	Alliance en Friends	12.872	12.872
51	Stichting Nagele Expositie	Vaste expositie museum Nagele	50.000	0
52	Stichting Activiteiten Zeewolde	De Magneet: Zeewolde 40 jaar	49.602	0
53	Flevo Brass	Jubileumevent 2024	12.000	12.000
54	Openbare Basisschool de Dukdalf	Groen schoolplein	30.281	0
55	Vereniging Lokale Omroep Zeewolde	Vernieuwing studio apparatuur Lokale Omroep Zeewolde	23.245	0
56	Vereniging Dorpsbelang Bant	Een warme band met bant	5.032	5.032

Mededeling

Bladnummer

11

Registratienummer

3278527

57	Stichting Nieuw Horst	Expeditie Nieuw Horst	15.000	0
58	Stichting Polderfest	Polderfest Dagfestival	50.000	50.000
59	Dorpsbelang Kraggenburg	Jubileum 75 jaar Kraggenburg	29.310	29.310
60	Stichting de Lelystadse Boer	Beleving en ontmoeting	30.872	30.872
61	Stichting Codenz	Groen moet je doen!	29.000	0
62	Stichting Wijkplatform Centrum-Oost	Buurthuis de Golfslag	30.000	30.000
63	Samenwerkingsverband	Speeltuin Roggebot - Urk	20.000	20.000
64	Samenwerkingsverband	Speeltuin Zandplaat - Urk	40.938	20.000
65	Stichting Activiteiten Zeewolde	De Magneet	24.851	24.851
66	Stichting 'n Wilde Keuze	Seizoenstaferelen	50.000	0
	Totaal toegekend			932.711

*gehonoreerd, daarna ingetrokken

Subsidies haalbaarheidsonderzoeken

In de periode tussen 15-06-21 en 31-12-23 zijn 6 subsidieaanvragen voor haalbaarheidsonderzoeken ingediend.

Nr.	Aanvrager	Projectnaam	Gevraagd (€)	Toegekend (€)
1	Burgerboerderij Oosterwold	Transitienetwerk Burgerboerderij Oosterwold	4.920	4.920
2	Dorpsbelang Espel	Pilot Placemaking Espel	5.000	5.000
3	Stichting XL Ateliers	Openluchttheater Dronten VJ3	4.950	4.950
4	Stichting Polderfest	Haalbaarheidsonderzoek festival Dronten	4.500	4.500
5	Stichting Landschapsbeheer Flevoland	Haalbaarheidsonderzoek boerenlandpaden	5.000	5.000
6	Samenwerkingsverband	Haalbaarheidsonderzoek museum Lixenberg/Geometrische kunst	5.000	5.000
				29.370

PROVINCIE FLEVOLAND

Provinciale Staten van Flevoland

Statenvergadering d.d.:

Conform besloten **24 JUNI 2020**

Statenvoorstel

Onderwerp

Uitwerking Leefbaar Platteland 2020 - 2023

Gedeputeerde Staten stellen voor

1. Beslispunten

1. De notitie Leefbaar Platteland 2020 - 2023 vast te stellen en daarmee invulling te geven aan de ambitie uit het Coalitieakkoord om een impuls te geven aan de kracht van de Flevolandse plattelandssamenleving;
2. De benodigde middelen van € 2 miljoen voor het programma Leefbaar Platteland en de verdere uitwerking daarvan te onttrekken aan de Brede Bestemmingsreserve, ongeoormerkte deel (B009) en toe te voegen aan de bestemmingsreserve Fonds Vitaal Platteland (B045);
3. De 4^e wijziging van de Programmabegroting 2020 vast te stellen.

2. Doelstelling programmabegroting

Het programma Leefbaar Platteland is een van de vier pijlers van Krachtige Samenleving, zoals is beschreven in de Uitwerkingsagenda Samen Maken We Flevoland. Inhoudelijk is de opgave Krachtige Samenleving verankerd in Programma 4 - Aantrekkelijk Flevoland en Krachtige Samenleving: "In 2020 worden het netwerk en de activiteiten voor een positief gezond Flevoland (preventie) verder uitgebouwd, waaronder follow up van de Agenda Vitaal Platteland (leefbaarheid)".

3. Eerdere behandeling

Het programma Leefbaar Platteland bouwt voort op de Agenda Vitaal Platteland en het daarin opgenomen Fonds Leefbaarheid. Beide onderdelen zijn begin 2019 tot een afronding gekomen via een evaluatie in de vorige collegeperiode. U bent daarover op verschillende momenten geïnformeerd en bij betrokken geweest.

Agenda Vitaal Platteland:

- Evaluatie agenda Vitaal Platteland, vergadering PS 27 februari 2019 (eDocs 2350804)

- In 2018 en 2019 twee keer per jaar melding stand van zaken in de Statencommissie Duurzaamheid

Fonds Leefbaarheid:

- Mededeling over besluitvorming 1^e tranche (eDocs 2192676)
- Mededeling over besluitvorming 2^e tranche (eDocs 2367278)

4. Bevoegdheden PS en doel behandeling

Provinciale Staten is bevoegd de programmering van de gereserveerde middelen uit het Coalitieakkoord voor het programma Leefbaar Platteland vast te stellen alvorens deze ingezet kunnen worden.

Deze vaststelling is het doel van voorliggend voorstel.

5. Verdere behandeling PS

De beeldvormende ronde heeft op 6 mei plaatsgevonden in de commissie EMS. De Procedurecommissie heeft op 18 mei besloten om het voorstel op 3 juni voor de oordeelsvorming te agenderen in de commissie RND. Besluitvorming in de Staten staat gepland voor 24 juni.

6. Korte toelichting op voorstel

Het Coalitieakkoord 2019 - 2023 bevat onder andere de ambitie om op boven-lokaal niveau een impuls te geven aan de kracht van de Flevolandse

Provinciale Staten

24 juni 2020

Agendapunt

9b

Lelystad

14 april 2020

Registratienummer

2586472

Afdeling/Bureau

SENB

Portefeuillehouder

Hofstra, H.J.

Routing:

Commissie Ruimte, Natuur en

Duurzaamheid:

3 juni 2020

plattelandssamenleving. Dit als nieuwe invulling van en vervolg op de reeds afgesloten Agenda Vitaal Platteland en het daarbij behorende Fonds Leefbaarheid. En dit op een zodanige manier dat het goed aansluit op de provinciale kerntaken en de doelen van Krachtige Samenleving.

De doelen van Krachtige Samenleving zijn beschreven in Uitvoeringsagenda Samen Maken We Flevoland. Centraal daarin staat de provinciale rol om vooral lokale overheden te faciliteren en versterken vanuit de samenhang tussen sociale, economische en ruimtelijke aspecten. Dit wel vanuit het motto: betrokken en bescheiden.

Het programma Leefbaarheid Platteland is een onderdeel van de kernopgave Krachtige Samenleving maar is een zelfstandige pijler die zich richt op vitalisering en de leefbaarheid van het platteland. Uiteraard sluiten de pijlers van Krachtige samenleving bij elkaar aan maar beogen ze ieder een eigen doel en hebben ze een aparte focus.

De notitie Leefbaar Platteland is een implementatie van de manier waarop de provincie de komende jaren samen met de gemeenten de plattelandssamenleving wil versterken (eDocs 2568681). Uitgangspunt daarbij is de positie van de mens als bewoner en gebruiker van het landelijk gebied van Flevoland. De notitie is mede opgesteld op basis van een advies van Dimensus Beleidsonderzoek (zie bijlage).

7. Beoogd effect

Op basis van het Coalitieakkoord willen we met het programma Leefbaar Platteland de volgende effecten/ resultaten behalen:

- We hebben in nauwe samenwerking met gemeenten een impuls gegeven aan de positie van bewoners van het platteland van Flevoland;
- We hebben initiatieven van bewoners, die vanuit hun visie nodig zijn om de leefbaarheid te behouden of te ontwikkelen en aansluiten bij de provinciale ambities, ondersteund;
- Door die initiatieven zijn lokale vernieuwingen gerealiseerd die bijdragen aan de sociaal-maatschappelijke positie van bewoners en ruimtelijk-economische randvoorwaarden;
- Wij hebben een netwerk opgezet voor betrokkenen bij de leefbaarheid van het platteland: bewoners, gemeenten, maatschappelijke organisaties en dergelijke;
- Wij hebben een afstemming met het Leader programma gemaakt zodat er een logische onderlinge aansluiting is;
- We hebben onder andere via het fonds Krachtige Samenleving op basis van het programma Leefbaar Platteland een impuls gegeven aan de kernopgave Krachtige Samenleving.

8. Argumenten

1. De opzet en uitwerking van het programma Leefbaar Platteland gaat uit van en brede benadering en sluit aan bij de wensen en ervaringen van betrokken personen en organisaties

Het programma Leefbaar Platteland is in eerste instantie een vervolg op de Agenda Vitaal Platteland en met name op het onderdeel Fonds Leefbaarheid. De provincie heeft daarmee een bijdrage geleverd aan versterking van de positie van de bewoners, vooral via het ondersteunen van kleinschalige initiatieven.

Ten opzichte van het Fonds Leefbaarheid zijn twee randvoorwaarden aangepast.

Ten eerste beperkt het programma Leefbaar Platteland zich in principe tot bewoners van het platteland. Ondernemers behoren niet tot de doelgroep vanuit de ervaring en verwachting, dat het effect op de leefbaarheid groter is via initiatieven van bewoners. Voor sociale ondernemers wordt een uitzondering gemaakt.

Daarnaast is het gebied dat tot het platteland wordt gerekend uitgebreid. Nu vallen ook de hoofdkernen van de gemeenten er onder, met uitzondering van Almere en Lelystad. Deze beide plaatsen hebben een sterk stedelijk karakter en via lopende beleidsprogramma's is al provinciale betrokkenheid met onder andere leefbaarheid. De relatie stad - platteland kan veel onderdeel worden van het programma Leefbaar Platteland, mits het onderdeel is van een initiatief van bewoners van het platteland.

Uit gesprekken en interviews met gemeenten en andere betrokkenen is naar voren gekomen dat een palet van maatregelen de grootste bijdrage levert aan de leefbaarheid. Naast een subsidie-regeling is ook aandacht voor deskundige begeleiding bij de voorbereiding en uitvoering van initiatieven. Tenslotte is onderling contact en uitwisseling van kennis en informatie een stimulans voor bewoners en bewonersgroepen, zo leert een voorbeeld in Salland.

De betrokkenheid van gemeenten bij het programma Leefbaar Platteland is groot, vooral omdat zij vanuit hun rol in het Sociaal Domein hiervoor de eerstverantwoordelijken zijn. De wens van gemeenten om in toenemende mate aandacht te geven aan het platteland c.q. de kleine kernen wordt ondersteund via het programma Leefbaar Platteland. Dit vraagt op onderdelen nog een nadere uitwerking, zoals bij de op te zetten subsidieregelingen (indien mogelijk via de 1 loket gedachte) en het te vormen Flevolandse netwerk.

Daarnaast hebben de Agenda Vitaal Platteland en vooral het Fonds Leefbaarheid geleerd dat de doelen via meerder inhoudelijke thema's kunnen worden bereikt. En dat de verschillen binnen Flevoland ertoe leiden, dat er niet één of enkele thema's zijn die centraal zouden moeten komen te staan. Dit is ook in lijn met de Lokale Ontwikkelingsstrategie voor het Leader programma 2015 - 2020. Op basis van onderzoek zijn daarin twee hoofdthema's benoemd: sociale innovatie / sociale cohesie en versterking van de ruimtelijke / (agro) toeristische structuur. Het programma Leefbaar Platteland is niet bedoeld om "alle" initiatieven te ondersteunen en wil zich richten op initiatieven die leefbaarheid / sociale cohesie en van ruimtelijk / toeristische ontwikkelingen bevorderen. Deze inhoudelijke kaders worden nog nader uitgewerkt. Daarbij zal in ieder geval rekening worden gehouden met andere provinciale ambities, zoals de duurzaamheidsdoelen en het thema brede sociale welvaart.

Tenslotte is via het programma Leefbaar Platteland ook een sterkere relatie gelegd en een betere afstemming gerealiseerd met het Leader programma. Het huidige programma loopt af in 2020. Omdat op korte termijn nog geen nieuw programma beschikbaar is, lijkt er een verlenging te komen voor twee jaar. De ervaringen de komende jaren tijdens deze overbruggingsperiode kunnen worden betrokken bij de opzet in inrichting van een nieuw Leader programma. Het programma Leefbaar Platteland zal zich dan richten op kleinschalige initiatieven en Leader op de grotere initiatieven.

2. Voor de onttrekking en toevoeging aan de reserves is een begrotingswijziging nodig.

In het Coalitieakkoord 2019-2023 is afgesproken om een fonds in te stellen voor Vitaal Platteland en daarvoor incidenteel € 2,0 mln. beschikbaar te stellen. De provinciale inzet ten behoeve van een vitaal platteland is een combinatie van financiële bijdragen (al dan niet in de vorm van een subsidieregeling) en bijdragen in natura (beschikbaar stellen van kennis en faciliteiten). Voor de onttrekking van de middelen uit de Brede Bestemmingsreserve (B009) en de toevoeging aan de bestemmingsreserve Fonds Vitaal Platteland (B045) ligt de bevoegdheid bij de Provinciale Staten.

9. Kanttekeningen
Geen.

10. Bijlagen

Naam stuk:	eDocs nummer:	Bijgevoegd of periode ter inzage
Notitie Leefbaar Platteland 2020 -2023	2568681	Bijgevoegd
Advies Dimensus beleidsonderzoek	2581914	Bijgevoegd
Begrotingswijziging PS 20/04	2592118	Bijgevoegd

PROVINCIE FLEVOLAND

Provinciale Staten van Flevoland,

gelezen het voorstel van Gedeputeerde Staten van 14 april 2020, nummer 2586472.

BESLUITEN:

1. De notitie Leefbaar Platteland 2020 - 2023 vast te stellen en daarmee invulling te geven aan de ambitie uit het Coalitieakkoord om een impuls te geven aan de kracht van de Flevolandse plattelandssamenleving;
2. De benodigde middelen van € 2 miljoen voor het programma Leefbaar Platteland en de verdere uitwerking daarvan te onttrekken aan de Brede Bestemmingsreserve, ongeoormerkte deel (B009) en toe te voegen aan de bestemmingsreserve Fonds Vitaal Platteland (B045);
3. De 4^e wijziging van de Programmabegroting 2020 vast te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van Provinciale Staten van 24 juni 2020

griffier

voorzitter

Als bespreekstuk op de agenda (zie stemverhouding)				
Partij	Zetels	Aanwezig	Voor	Tegen
FvD	7	6	6	—
VVD	6	6	6	—
PVV	4	3	3	—
GroenLinks	4	4	4	—
CDA	3	3	3	—
PvdA	3	3	3	—
ChristenUnie	3	3	3	—
SP	2	2	2	—
50PLUS	2	2	2	—
D'66	2	2	2	—
Partij v.d. Dieren	2	2	2	—
SGP	1	1	1	—
GO	1	—	—	—
DENK	1	1	1	—
Totaal	41	38	38	0
Als hamerstuk op de agenda (geen stemverhouding)				Ja

Dienstjaar: 2020

Begrotingswijzigingen exploitatie: PS20/04

12-mei-2020

Provinciale Staten van Flevoland besluiten de begroting als volgt te wijzigen:

Programma onderdeel	Omschrijving	L/ B	Primitieve begroting	Vorige raming	Mutatie 2020	Nieuwe raming	Meerjarige mutatie 2021	Meerjarige mutatie 2022	Meerjarige mutatie 2023
2.2 Natuur en landelijk gebied	Q226011 Beleidsontwikkeling landelijk gebied	L	0	0	100.000	100.000	705.000	780.000	415.000
7.5 Reserves	Q751015 Brede Bestemmingsreserve	B	-3.730.914	-4.909.414	-2.000.000	-6.909.414	0	0	0
	Q751043 226 Fonds vitaal platteland	B	0	0	-100.000	-100.000	-705.000	-780.000	-415.000
	Q751043 226 Fonds vitaal platteland	L	0	0	2.000.000	2.000.000	0	0	0
Totaal mutaties					0		0	0	0

Aldus besloten in de vergadering van 24-jun-2020

de griffier,

de voorzitter,

in enkelvoud ter kennisneming gezonden aan de
Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

baaerheidsinze Flevoland

HETPON

Colofon

Dimensus beleidsonderzoek en Het PON hebben dit onderzoek verricht in opdracht van Provincie Flevoland

Auteurs

■■■■■ en ■■■■■

Opmaak tabellen en figuren

■■■■■

PON publicatienummer

20-30

Datum

maart 2020

© 2020 Het PON

Het auteursrecht van deze publicatie berust bij het PON. Gehele of gedeeltelijke overname van teksten is toegestaan, mits daarbij de bron wordt vermeld. Vermenigvuldiging en publicatie in een andere vorm dan dit rapport is slechts toegestaan na schriftelijke toestemming van het PON. Hoewel deze publicatie met de grootst mogelijke zorg is samengesteld, kan het PON geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor eventuele fouten.

Meer informatie

www.hetpon.nl

1 Inleiding

De provincie Flevoland heeft via het Fonds Leefbaarheid Landelijk Gebied 2017-2019 voor 23 projecten een bedrag van in totaal € 1,8 miljoen euro beschikbaar gesteld voor projecten die de sociale cohesie en de economische ontwikkeling op het platteland bevorderen. Het grote aantal ingediende projecten laat zien dat er veel initiatieven en wensen leven op het platteland, zowel bij bewoners als bij ondernemers. Uit de evaluatie komt onder andere naar voren dat diverse kleinschalige initiatieven niet konden worden gehonoreerd door uitputting van de middelen.

Voor het vervolg op het Fonds Leefbaarheid is naar verwachting € 2 miljoen beschikbaar. De provincie is op zoek naar optimalisatie van de werkwijze en organisatie van de provinciale inzet op leefbaarheid. De provincie wil hierbij tegemoetkomen aan de wensen hieromtrent vanuit de gemeenten, maatschappelijke organisaties en bewonersbelangenverenigingen. Dimensus en het PON is gevraagd de provincie hierover te adviseren.

In persoonlijke gesprekken met vertegenwoordigers van de diverse partijen zijn we nader ingegaan op de sociale cohesie in de betreffende dorpen en gemeenten en op hun wensen voor de provinciale inzet op leefbaarheid in Flevoland. Bij vrijwel alle gesprekken zijn diverse personen aanwezig geweest.¹ Behalve met het Fonds Leefbaarheid van de provincie Flevoland, zijn de gesprekspartners goed bekend met LEADER, de subsidiemogelijkheid voor het platteland vanuit de EU. Beide fondsen zijn in de gesprekken aan de orde gekomen. Na afloop is de gesprekspartners gevraagd om op een post-it aan te geven wat ze belangrijk vinden voor de nieuwe inzet van leefbaarheidsmiddelen in de provincie Flevoland. Op de voorpagina staat een foto van deze 'boodschappen'.

Daarnaast is geïnventariseerd hoe andere provincies hun middelen hebben ingezet voor de versterking van leefbaarheid in hun provincie. Deze bevindingen vindt u in hoofdstuk 3.

In deze rapportage zijn de resultaten kort en bondig weergegeven voorzien van een advies van Dimensus beleidsonderzoek en het PON.

¹ Gemeente Almere: [redacted]
[redacted] Gemeente Zeewolde: [redacted]; Gemeente Dronten: [redacted];
Gemeente Urk: [redacted]; Gemeente Noordoostpolder: [redacted]
[redacted]; Tien Dorpenoverleg Noordoostpolder: [redacted]
[redacted]; Dorpsbelangen Biddinghuizen: [redacted]; Dorpsbelangen
Swifterbant: [redacted]; VVE Ketelhaven: [redacted]; CMO Flevoland: [redacted]
[redacted]; Natuur en Milieufederatie: [redacted]; De Lelystadse Boer: [redacted]
[redacted], [redacted]; Stichting Carrefour: [redacted]; LTO: [redacted]
[redacted]

2 Inbreng gemeenten, belangenbehartigers en maatschappelijke organisaties

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk geven we weer waarover de Flevolandse gemeenten, belangenbehartigers van bewoners en maatschappelijke organisaties hetzelfde denken en waarover verschillende ideeën bestaan. Bij elk dilemma verwoorden we beknopt ons advies.

2.2 Overeenstemming

Randvoorwaarden en organisatie

Alle gesprekspartners zijn het erover eens dat het aanvragen van leefbaarheidsmiddelen eenvoudiger moet kunnen. Met name de doorlooptijd en administratieve inzet voor LEADER-aanvragen zijn ontmoedigend voor mogelijke initiatieven. De aanvragers zijn veelal vrijwilligers die hiervoor de kennis en kunde niet in huis hebben. Zij wenden zich de afgelopen jaren dan ook liever tot het Fonds Leefbaarheid dat veel toegankelijker is en een hoger subsidiebedrag uitkeert.

Voorkomen moet worden dat Fonds Leefbaarheid en LEADER elkaars concurrenten zijn. Het zou duidelijk moeten zijn voor welk project men waar terecht kan. Door een goede omkadering van beide fondsen is het beoordelen gemakkelijker en is ook gemakkelijker uit te leggen waarom een aanvraag wordt afgewezen. Dit wordt vaak gemist. Men wordt wel geïnformeerd dat een aanvraag niet wordt gehonoreerd maar wat er moet worden veranderd is niet duidelijk. Men ziet het liefst dat het aanvragen bij de verschillende fondsen even gemakkelijk is. Het is de vraag of de mate van verantwoording te koppelen is aan het subsidiebedrag. Respondenten vragen zich af waarom ze altijd overal bonnetjes van nodig hebben en of het bijhouden van alle uren van vrijwilligersinzet nodig is. Men probeert als vrijwilliger iets te betekenen voor de samenleving, waardoor dit zo goedkoop mogelijk kan, en dan ervaart men de administratieve verantwoording als drempel. Toch is het logisch dat er verantwoording moet worden afgelegd bij de besteding van publieke middelen.

Een loket of plek waar initiatiefnemers hierin wegwijs worden gemaakt, vinden de meeste mensen wenselijk. Begeleiding bij aanvraag en verantwoording is vooral voor de bewonersinitiatieven van groot belang. De mogelijkheden voor gemeenten om hierbij ondersteunend te zijn, zijn verschillend. Dit hangt samen met bewonersaantallen en de mogelijke inzet van experts.

Advies:

Organiseer als provincie, in samenwerking met maatschappelijke organisaties, één loket voor zowel de inzet van leefbaarheidsmiddelen als voor LEADER; het loket voor Vitaal Flevoland. Initiatiefnemers kunnen dan op maat geholpen worden en de administratieve verantwoording kan grotendeels bij dat loket liggen. De grotere aanvragen met langere termijnen worden dan gezamenlijk vanuit het loket ingediend bij LEADER, waarbij de provincie wordt beschouwd als één regio. In de uitvoering wordt samengewerkt met maatschappelijke organisaties. Het loket biedt meer dan subsidies alleen; ook begeleiding (door experts of procesmatig) en bijvoorbeeld deskundigheidsbevordering worden ‘in natura’ ingezet.

Uitgangspunten voor initiatieven

Iedereen is het eens over de volgende uitgangspunten:

- De initiatieven komen van onderop, vanuit de leefwereld van de Flevolandse samenleving. Dit betekent dat bewonersbelangenbehartigers de belangrijkste aanvragers zijn waarbij zij zoveel mogelijk gemeenschapskracht benutten bij de realisatie van de initiatieven. Ze zoeken waar mogelijk samenwerking met lokale of regionale maatschappelijke organisaties. Te denken valt aan lokale verenigingen, een coöperatie of een organisatie als de Natuur en Milieufederatie en CMO Flevoland. Dit vergroot het draagvlak voor een initiatief en zo wordt de expertise van die organisaties direct benut.
- Iedereen vindt het belangrijk dat de initiatieven voor een langere termijn impact op de sociale cohesie hebben. De zogenaamde quick wins op het gebied van leefbaarheid kan men vaak realiseren met kleinere budgetten. Bijna alle gemeenten hebben dergelijke budgetten van beperkte omvang. Bedragen tot € 5.000,- zouden bij de gemeenten moeten worden aangevraagd. Grotere bedragen kunnen, onder voorwaarde van cofinanciering, bij het provinciale loket worden aangevraagd. Echt grote projecten, de meermaals genoemde 'parels van Flevoland' zijn complexer en worden met meer partijen (in consortia) aangevraagd via het loket bij Leader.
- De meeste gesprekspartners geven aan dat de leefwereld van de bewoners van het platteland van Flevoland gekenmerkt wordt door pioniersgeest; ze zijn gewend voor zichzelf te zorgen. Vanwege deze gerichtheid is het soms lastig tot collectieve belangen of initiatieven te komen. Samenwerking met andere partijen kan een belangrijk uitgangspunt zijn. Daar waar men aangeeft meer innovatieve initiatieven te willen ontwikkelen, loopt men aan tegen problemen om van ideeënfase naar actie te komen. Hierin wordt vaak deskundigheid gemist, maar ook de bureaucratische traagheid wordt als belemmerend ervaren. Niemand geeft aan dat de initiatieven specifiek innovatief zouden moeten zijn.
- Afhankelijk van de aard en omvang van een initiatief heeft men behoefte aan een sterkere rol van de provincie: een intensievere rol bij ruimtelijke en complexe kwesties waarbij mogelijk de regelgeving in de weg kan staan, een meer beperkte rol als de provincie alleen faciliterend is.
- Financieringsmogelijkheden voor kleinere bedragen én voor grotere bedragen. Men wil een toegankelijk Fonds Leefbaarheid, met lichte procedures en verantwoording waarbij (ook) bedragen vanaf €5.000,- tot een nader te bepalen maximum tot de mogelijkheden moeten behoren. En een ander fonds (LEADER, met de Europese voorwaarden) voor de grotere bedragen die bestemd zijn voor het creëren of behouden van de parels.
- Bewonersbelangenbehartigers zouden de belangrijkste doelgroep voor de leefbaarheidsmiddelen moeten zijn. Hun initiatieven kunnen zich richten op diverse groepen bewoners, zoals jongeren, ouderen et cetera.
- De inzet van leefbaarheidsmiddelen moet ook uitgaan van de provinciale uitgangspunten zoals dat een initiatief bijdraagt aan het (boven)regionaal belang en aan bijvoorbeeld Brede Welvaart.

2.3 Dilemma's

Sociale cohesie op het platteland of in heel Flevoland?

Iedereen vindt het wenselijk dat de inzet op leefbaarheid gaat om het versterken van sociale cohesie. Sommigen willen dat het dan vooral gaat om die plekken waar de sociale cohesie ontbreekt of zwakker is. In hun opinie zouden leefbaarheidsinitiatieven dan ook zowel vanuit stedelijke wijken en buurten en vanuit de grotere kernen, als vanuit de dorpen en het buitengebied mogen komen. Een

deel van de dorpsbelangenbehartigers wil de leefbaarheidsmiddelen vooral voor de kleine kernen en het buitengebied beschikbaar houden. In de provincie richten de programma's Almere 2.0 en Lelystad Next Level zich al op stedelijke ontwikkeling, waardoor de provinciale leefbaarheidsmiddelen hiervoor niet hoeven te worden ingezet. Het buitengebied van Lelystad hoort wel bij de plattelandsmiddelen.

Urk is een uitzondering omdat deze gemeente geen gebruik kan maken van het Fonds Leefbaarheid en ook niet van stedelijke budgetten. Het werkgebied van het leefbaarheidsloket gaat over de kleine kernen, het buitengebied en de dorpen van Flevoland.

Advies:

Zet de leefbaarheidsmiddelen in om de sociale cohesie voor heel het platteland van Flevoland te versterken. Dit betekent dat zowel kleine kernen als dorpswijken met hun initiatieven een beroep kunnen doen op het loket Vitaal Flevoland. Ook kernen als Urk, Dronten, Emmeloord en Zeewolde kunnen zich voor ondersteuning wenden tot het loket Vitaal Flevoland. Voor stedelijke aanvragers benut men de op steden gerichte fondsen zoals Lelystad Next Level en Almere 2.0. LEADER-aanvragen blijven gericht op het platteland omdat dat in die regeling staat.

Voorzieningen of programma's?

Een deel van onze geïnterviewden vat inzet voor sociale cohesie in een gebied op als het op peil houden van voorzieningen. Zo hebben bewoners in Swifterbant een winkel overeind gehouden. Met name daar waar dorpen te maken hebben met vergrijzing of zelfs krimp vraagt dit veel inzet (van veelal dezelfde) mensen en middelen. Dit speelde vooral in verschillende kernen in de gemeente Noordoostpolder. Het hebben van een goede ontmoetingsplek is cruciaal in alle dorpen. De inzet op het bouwen of verbouwen van nieuwe multifunctionele gebouwen wordt door diverse respondenten gewaardeerd: de resultaten van het Fonds Leefbaarheid zijn dan heel tastbaar.

Anderen geven aan dat ze niet zozeer materiële voorzieningen zoals gebouwen nodig hebben maar juist meer activiteiten om te komen tot nieuw elan opdat bewoners dorps- of wijkangelegenheden oppakken. Gebouwen zijn vaak neergezet tijdens de afgelopen periode van het Fonds Leefbaarheid en LEADER. Bij een nieuwe ronde zou daarom vooral moeten worden ingezet op de sociale leefbaarheid. Zo wilden de Lelystadse Boeren eigenlijk liever een programma waarin ze de relatie tussen de stadse bewoners en hun plattelandleven versterken. Nu willen ze met het mobiele buurthuis alsnog inzetten op activiteiten en programmering om de sociale cohesie te versterken. Voor bewoners van Ketelhaven is een bushalte belangrijk naarmate er meer bewoners wonen die geen auto (meer) kunnen rijden.

Advies:

Zet vooral in op programma's en activiteiten in plaats van op stenen en fysieke voorzieningen. Gebouwen versterken niet vanzelfsprekend de sociale cohesie. Bovendien kunnen er, zeker in krimpdorpen, te veel locaties ontstaan die in de knel komen met hun exploitatie. Kleinere objecten zoals een beweeglint of een voorziening bij een wandelroute passen wel bij de leefbaarheidsmiddelen. Natuurlijk kan wel tot op zekere hoogte, vooral met de LEADER-middelen, worden ingezet op voorzieningen. Het is wenselijk hierbij als randvoorwaarde te stellen dat er binnen het initiatief aandacht is voor het aanvullend proces (hoe activeren we na een pioniersfase bewoners voor de exploitatie?) en voor de programmering van activiteiten. Ook is het belangrijk de grenzen met andere

beleidsterreinen in het oog te houden: in samenspraak wordt dan bekeken wie welke onderdelen kan financieren. Daarnaast is het van belang de impact van de initiatieven, ook van evenementen en activiteiten, te delen in de community. Dit kan bijvoorbeeld met behulp van films, vlogs, foto's en verhalen.

Inhoudelijke programmalijnen, thema's of niet?

Bijna alle gesprekspartners geven aan dat ze het programma om de sociale cohesie te versterken niet inhoudelijk zouden willen afbakenen. Het thema wordt gezien als een middel om het doel, een grotere sociale cohesie, te bereiken. Door als dorp, wijk of buurt of groep gemotiveerde vrijwilligers aan een doel te werken, versterkt de sociale cohesie zich. Of het nu gaat om beweeglinten voor jong en oud in een dorp, het ontwikkelen van een mountainbike pad, de inzet voor het verbeteren van het leefgebied van bijen of vlinders, of het programmeren van de activiteiten in het multifunctioneel gebouw (MFG); men leert elkaar beter kennen en werkt samen.

De verbinding stad-platteland wordt vaker als thema genoemd. Stedelingen en met name kinderen hebben vaak geen besef hoe alles in z'n werk gaat op het platteland. Zo is rond de vraag waar ons eten vandaan komt een educatieprogramma gestart dat uitmondt in een oogstfeest.

Respondenten die inhoudelijke programmalijnen wel wenselijk vinden, willen de LEADER-thema's volgen: sociale cohesie, stad-land relaties en plattelandsrecreatie.

Anderen vonden deze thema's te beperkt. Onderwerpen als energiearmoede bij midden- en lage inkomensgroepen of initiatieven die zijn gericht op duurzaamheid of educatie vallen hierbuiten. In de gesprekken kwamen we thema's tegen zoals: het belang van de (school) bus en de voorzieningen voor fietsen bij haltes, integratie van arbeidsmigranten, taalvaardigheid van diverse groepen, toegankelijkheid van zwemlessen voor kinderen, de vergrijzing, het ontbreken van werk voor hoger opgeleiden (waardoor studerende jongeren niet meer terugkeren), leegstaande boerenerven, activiteiten voor jongeren en armoede. Opmerkelijk is dat er tijdens de gesprekken nauwelijks spontaan zorgen werden geuit over de leefbaarheid van het gebied voor ouderen. De leefbaarheid voor jongeren is wel op verschillende plaatsen aan de orde gekomen.

Ook wilden de meeste geïnterviewden de inzet voor leefbaarheid niet verder afbakenen naar de provinciale opgaven; initiatieven hoeven niet per se te gaan over ontgroening en vergrijzing, bodemdaling, armoede of over de energietransitie.

Advies:

Kader de leefbaarheidsmiddelen niet inhoudelijk in. Zorg dat diverse inhouden aan bod kunnen komen, maar pak onderwerpen die op andere beleidsterreinen dan leefbaarheid liggen, in samenspraak met die bestuurders en ambtenaren op. De focus op sociale cohesie en Brede Welvaart biedt voldoende ruimte. Ruimtelijke en economische inhouden worden specifiek aan de LEADER-middelen of andere regionale fondsen gekoppeld.

Breed toegankelijk of waarden-gestuurd?

Belangrijk is vooral, zo vindt men, dat aan de waarden en uitgangspunten wordt voldaan: projecten die van onderop in het gebied ontstaan en gedragen worden. Of een waarde als inclusie hier dan bij hoort, wordt door sommigen betwijfeld. Mensen komen gemakkelijker op voor hun eigen belang. De dorpen willen ook heel autonoom functioneren. Nieuwe groepen als arbeidsmigranten of

vluchtelingen participeren momenteel nauwelijks en men ziet ook niet direct een invulling voor het Fonds Leefbaarheid voor deze doelgroep. Anderen zouden wel graag zien dat er aandacht is voor waarden als duurzaamheid: Is het initiatief eenmalig of wordt het voor langere tijd geborgd in de samenleving? Draagt het bij aan een van de Sustainable Development Goals als inclusie? Ook het versterken van veerkracht, of versterking van de gemeenschapszin kan een belangrijke voorwaarde. Zo stelt de provincie Noord-Brabant als voorwaarde dat initiatieven veerkracht versterken of benutten. Verder vragen ze van initiatieven die aankloppen bij StérkBrabant, dat ze hun kennis, ervaring en resultaten delen in het netwerk in de provincie.² Dit geldt ook voor de (sociaal) ondernemers die er met hun initiatieven aankloppen. Daarnaast moeten initiatieven aangeven welke impact ze maken op de gemeenschap, of meer specifiek op hun doelgroep. Projecten met een beperkte impact vallen niet onder de provinciale regeling.

Advies:

Kies welke waarden je als voorwaarde wilt stellen aan de initiatieven. Kennisdelen en deelnemen aan het netwerk, zodat initiatieven elkaar ook weten te vinden, vormen hierbij de basis. Sustainable Development Goals kunnen hieraan toegevoegd worden. Ook de beoogde impact op de gemeenschap en het meten daarvan kan een belangrijke randvoorwaarde zijn.

Behoeften aan financiële ondersteuning of andere ondersteuning?

Diverse gesprekspartners geven aan dat de leefbaarheidsinitiatieven vooral expertise over specialistische zaken, deskundigheidsbevordering en kennis nodig hebben. Er is veel doekracht in Flevoland aanwezig. Het kan wel ontbreken aan kennis en vaardigheden om een vooronderzoek te doen, om de impact van initiatieven op bepaalde groepen aan te tonen enzovoorts.

Enkelen geven aan dat er vooral financiële middelen nodig zijn om sommige zaken te realiseren. De meesten zeggen dat het verkrijgen van middelen, bijvoorbeeld om te co-financieren, het probleem niet is. In bijna alle gemeenten zijn er opbrengsten uit windmolens. Soms is daardoor via een verdeelsleutel geld voor lokale initiatieven. Soms zet een collectief van grondeigenaren een deel van de opbrengst van de windmolens apart voor maatschappelijke doelen in het gebied.

In de Noordoostpolder worden veilingen georganiseerd om gelden beschikbaar te krijgen voor initiatieven. In Lelystad ontbreken deze middelen vooralsnog.

Anderen hebben vooral behoefte aan mensen die het voortouw nemen. Ook willen ze door een project te volgen leren van fouten die er gemaakt worden. Bij aanvragen wil men graag bij de hand worden genomen en niet alleen een afwijzing krijgen omdat iets niet goed is. Men wil weten wat er niet goed gaat en hoe het dan moet dat wordt uitgelegd in een persoonlijk gesprek.

Advies:

De provincie kan zich onderscheiden van gemeentelijke inzet op sociale cohesie door juist in te zetten op expertise en netwerkkracht. Leefbaarheidsmiddelen worden dan veelal in natura toegekend. Maak een menukaart van verschillende soorten inzet die vanuit de leefbaarheidsmiddelen gerealiseerd kunnen worden. Inhoudelijke ondersteuning, procesbegeleiding of training zijn hier onderdeel van, naast financiële steun.

² <https://sterkbrabant.nl/>

3 Wat doen andere provincies?

PROVINCIE	INSTRUMENT	
DRENTHE	Subsidieregeling innovatie, krimp en leefbaarheid	Ondersteuning Subsidie Menukaart Verbinden Procesbegeleiding
FLEVOLAND	Fonds Leefbaarheid	
FRIESLAND	Iepen Mienskipsfûns	
GOOISE MEREN	Doebudgetten	
GRONINGEN	Subsidieregeling Bewonersinitiatieven	
GRONINGEN	Subsidieregeling Bewonersinitiatieven zorg	
LIMBURG	Experimenteerregeling Sociale Agenda	
NOORD-BRABANT	Brabant Outcomes Fund (BOF)	
UTRECHT	Subsidies leefbaarheidsinitiatieven	
DRENTHE	Dorpshub	
DRENTHE	Regeling dorpsinitiatieven	
GELDERLAND	Dorpendeals	
GELDERLAND	Leefbaarheidsalliantie	
LIMBURG	Wijkgerichte aanpak	
NOORD-BRABANT	Leefbaarheid@Brabant	
NOORD-BRABANT	StérkBrabant	
GELDERLAND	Ondersteuning(snetwerk) bewonersinitiatieven soc. samenhang	
OVERIJSEL	Stadsbeweging	
FRIESLAND	Streekagenda's	
UTRECHT	Kleine kernen blijven gezond	

In bovenstaand schema is een overzicht van regelingen weergegeven die we in de provincies konden opsporen. Een groot deel betreft voornamelijk financiële ondersteuning (de blauwe). De roze regelingen bieden vooral ook ondersteuning. Dit kan bijvoorbeeld bestaan uit het koppelen van bewonersinitiatieven aan maatschappelijke organisaties om hen zo meer op weg te helpen, maar ook om adviseren, hulp bij aanvragen van de subsidie, bewoners stimuleren of helpen initiëren. De groene regeling is gericht op verbinding. Mensen, middelen en mogelijkheden worden bij elkaar gebracht om zo projecten te ontwikkelen die bijdragen aan de leefbaarheid van de regio. De oranje regeling biedt vooral procesbegeleiding; er wordt een persoon ingezet. De paarse zijn gericht op een menukaart met verschillende ingrediënten die afhankelijk van de vraag worden ingezet. Dit kan subsidie zijn, maar ook onderzoek, inzet van experts of regionale kennisdeling.

De meeste regelingen gaan uit van de leefwereld van de bewoners. Ze verschillen qua focus op lange termijn impact, dan wel op resultaten op korte termijn. De meeste zijn gericht op het benutten van bestaande energie van bewoners, sommigen op het aanboren van nieuwe energie. Bij sommige is innovatie een voorwaarde, de meesten betreffen ook meer traditionele initiatieven. Inhoudelijk zijn ze soms gericht op provinciale opgaven, meestal gericht op brede thema's.

De doelgroepen van de provinciale inzet zijn veelal, bewonersbelangenbehartigers, maatschappelijke organisaties, maatschappelijk middenveld en (sociaal) ondernemers. Bij deze laatste gaat het dan vooral om vragen om de sociale of maatschappelijke kant van het ondernemerschap te versterken. Denk hierbij bijvoorbeeld aan social branding of het beter voor het voetlicht brengen van de maatschappelijk impact van de initiatieven. Voor ondernemersvragen zijn andere loketten.

We zien bij de menukaarten dat er een grote diversiteit aan ondersteuning geboden kan worden, afhankelijk van de wensen en behoeften van de initiatiefnemers die een aanvraag indienen. Gezien de diversiteit aan gebieden en gemeenten in Flevoland lijkt een menukaart een passend format te bieden voor Flevoland: het format biedt maatwerkmogelijkheden.

4 Advies

Samenvattend adviseren we dat de provincie Flevoland een loket vormt van waaruit zij in samenwerking met uitvoeringsorganisaties, leefbaarheidsinitiatieven op maat ondersteunt. Hiervoor zet de provincie een menukaart in. Dit betekent dat een deel van de middelen niet als subsidie wordt versterkt maar in natura, om ondersteuning van experts of procesbegeleiders in te zetten, om kennis uit te wisselen of om bijvoorbeeld nieuwe vaardigheden te leren. Het vervolg op LEADER kan ook een van de ondersteuningsmogelijkheden zijn voor met name de grote aanvragen. De provincie kan met de ervaring van dit loket bepalen hoe zij een nieuwe LEADER-ronde inrichten. Het loket kan wellicht de rol van RVO (en de middelen hiervoor) overnemen. Ook is het mogelijk middelen uit de programmaliijn Krachtige Samenleving achter het loket te organiseren of door te verwijzen naar andere loketten die in dit kader een bijdrage kunnen leveren zoals het Flevolands Energieloket.

We zouden de focus op het versterken van sociale cohesie houden, voor kleine kernen, het buitengebied, én voor dorpen. Zet niet in op stenen: ontmoetingsplekken zijn belangrijk maar niet bepalend voor leefbaarheid in de provincie. Koppel de leefbaarheidsinzet aan waarden: formuleer een gezamenlijke ambitie om beweging en gemeenschapsvorming te versterken, duurzaamheid te vergroten en betrokken initiatiefnemers en hun achterban te versterken met kennis en kunde.

Doelgroepen van de leefbaarheidsinzet worden langs de vastgestelde waarden gelegd: initiatiefnemers kunnen uit diverse hoeken komen zolang het om gemeenschappelijke belangen gaat. Belangen van individuele organisaties of ondernemers krijgen geen steun vanuit dit loket, sociaal ondernemers bijvoorbeeld wel.

Breng de initiatieven samen in een online community. Hier kunnen initiatiefnemers aan elkaar laten zien wat ze doen en kunnen ze elkaar ook eenvoudig bereiken. De initiatieven delen op diverse manieren hun opbrengt of 'lessons learned' in deze community. En dit kan een lichte vorm van verantwoording voor financiële bijdragen (subsidies) zijn. Het loket is zo een netwerkplatform.

De provincie kiest steeds voor een partnerrol (bij experimenten) of een faciliterende rol (bijvoorbeeld) bij subsidieverstrekking, bij monitoring of bij de verspreiding van resultaten en opbrengsten van initiatieven. Daar waar de provinciale inzet aansluit bij gemeentelijk uitvoeringsbeleid stemmen betrokkenen dat met elkaar af.

Menukaart

FLEVOLAND
Restaurant

**SPECIAAL
RECEPT!**

Sociale cohesie

1. Financiële participatie in projecten en agenda's

DE PROVINCIE VERSTREKT EEN FINANCIËLE BIJDRAGE VANAF €5.000,- AAN INITIATIEVEN VAN BEWONERSORGANISATIES. VOORWAARDEN VOOR COFINANCIERING EN MAXIMUM WORDEN NADER BEPAALD. DE PROVINCIE FACILITEERT OF NEEMT DEEL ALS PARTNER.

2. Ondersteuning door experts

BEWONERSINITIATIEVEN KUNNEN ONDERSTEUNING KRIJGEN VAN EXPERTS. DIT KAN ONDERSTEUNING ZIJN OP ZOWEL INHOUDELIJK ALS PROCESMATIG VLAK. HIERBIJ KAN HET OM EEN COLLECTIEVE INZET GAAN, ZOALS EEN GROEPSTRAINING, OF OM MAATWERK VOOR EEN INITIATIEF.

3. Tijdelijke ontheffingen

SOMS LOPEN INITIATIEVEN AAN TEGEN BELEMMERENDE REGELGEVING. DE PROVINCIE KAN HELPEN TE ZORGEN VOOR TIJDELIJKE ONTHEFFINGEN OM RUIMTE TE BIEDEN AAN EXPERIMENTEN.

4. Kennis en onderzoek

DE PROVINCIE KAN INITIATIEVEN ONDERSTEUNEN MET KENNIS EN ONDERZOEK. DIT KAN EEN VOORONDERZOEK BETREFFEN ZOALS HET VERZAMELEN VAN DATA OF HET DOEN VAN EEN HAALBAARHEIDSTUDIE. OOK HET MONITOREN VAN INITIATIEVEN OF IMPACTMETINGEN BEHOREN TOT DE MOGELIJKHEDEN.

5. Experiment

DE PROVINCIE KAN PARTNER ZIJN VAN BEWONERSORGANISATIES EN MAATSCHAPPELIJKE ORGANISATIES BIJ HET ONTWIKKELEN VAN PROEFTUINEN EN EXPERIMENTEN.

6. Communitybuilding en kennisdelen

DE PROVINCIE ZORGT VOOR ONLINE EN OFFLINE-MOGELIJKHEDEN OM KENNIS TE DELEN, TE INSPIREREN EN COMMUNICEREN. ZOWEL BEWONERSORGANISATIES, MAATSCHAPPELIJKE ORGANISATIES, OVERHEDEN (PROVINCIE EN GEMEENTEN), ONDERNEMERS EN KENNISINSTELLINGEN KUNNEN DEEL UITMAKEN VAN DE COMMUNITY.

PROVINCIE FLEVOLAND

Notitie Leefbaar Platteland

Flevoland: ruimte voor de toekomst

Inhoud

Waarom aandacht voor een Leefbaar Platteland?	3
Wat willen we bereiken?	5
Hoe organiseren we het?	8
Hoe gaan we verder?	11
 Bijlagen	
1 Terugblik op Agenda Vitaal Platteland 2015-2019	13
2 Fonds Leefbaarheid Landelijk Gebied 2017-2019	14
3 Krachtige Samenleving	16
4 Advies Dimensus beleidsonderzoek	18

Waarom aandacht voor een Leefbaar Platteland?

Flevoland werd bijna een eeuw geleden niet alleen aangelegd om het 'oude land' te beschermen tegen overstromingen, maar vooral ook om de voedselproductie in Nederland te vergroten. Hoewel in de loop van de tijd een deel van de landbouwgronden plaats heeft gemaakt voor de forse uitbreiding van woonkernen als Almere en Lelystad, heeft Flevoland nog steeds het kenmerk van een agrarische provincie.

De provincie heeft op verschillende manieren aandacht besteed aan processen en ontwikkelingen op het platteland. Die aandacht is zowel direct als indirect steeds meer gecombineerd met aandacht voor andere beleidsterreinen, zoals natuur, recreatie, bodem & water.

Tussen 2015 en 2019 heeft die diversiteit vorm gekregen via de Agenda Vitaal Platteland: zie bijlage 1. De ervaringen met de agenda kunnen in enkele punten worden samengevat:

1. de agendapunten van het begin zijn nog steeds actueel, zij het soms in andere vorm;
2. de diversiteit aan thema's en aandachtspunten van het platteland worden steeds meer in onderling verband gezien en opgepakt;
3. de aandacht voor de mens in het algemeen en de leefbaarheid en beleefbaarheid in het bijzonder neemt toe.

Het Fonds Leefbaarheid was onderdeel van de Agenda Vitaal Platteland, bedoeld om de sociale cohesie en/of economische ontwikkeling van het platteland te stimuleren via een subsidieregeling. De aandacht voor sociale cohesie kwam voort uit de constatering, dat het 'samen leven' ook op het platteland versterking behoeft. Processen als lokale voorzieningen die steeds meer onder druk staan, vergrijzing, en een overwegend beperkte bevolkingsgroei vergroot het op elkaar aangewezen zijn van bewoners. Het stimuleren van initiatieven van die bewoners kan een bijdrage leveren aan een versterkt samenlevingsgevoel.

In bijlage 2 zijn de opzet van en ervaringen met die subsidieregeling beschreven. De belangrijkste ervaringen met dat fonds zijn:

1. de bewoners van het platteland hebben veel ideeën en plannen die bijdragen aan de leefbaarheid van hun woon- en werkgebied. Het vooraf vastgestelde maximaal beschikbare bedrag maakte dat een deel van de goede plannen niet kon worden gehonoreerd;
2. er zijn veel goede kleinschalige initiatieven: vanuit een breed scala aan thema's en onderwerpen hebben ze allemaal het doel de ontmoetingen en samenwerking tussen mensen te bevorderen;
3. geld is niet de enige factor die bepalend is voor de kansen van een initiatief. Inhoudelijke kennis of deskundige begeleiding bij het opzetten of uitvoeren van een project zijn vaak minstens zo belangrijk;
4. de overeenkomsten en verschillen met de Europese subsidieregeling Leader zijn soms verwarrend geweest voor (potentiële) aanvragers van subsidie.

In het Coalitieakkoord 2019 – 2023 is mede op basis van bovenstaande ervaringen en conclusies opgenomen om op bovenlokaal niveau een impuls te geven aan de kracht van de Flevolandse samenleving:

“Het geven van een nieuwe invulling aan de Agenda Vitaal Platteland en het daarbij behorende Fonds Leefbaarheid, zodat die beter aansluiten op de provinciale kerntaken en de doelen van Krachtige Samenleving.”

Het programma Leefbaar Platteland is opgenomen als een van de vier pijlers van Krachtige Samenleving (bijlage 3).

Wat willen we bereiken?

De provincie wil in de huidige collegeperiode een bijdrage leveren aan de leefbaarheid op het platteland en daarmee aan de versterking van de positie van de bewoners. Daarmee wil zij bijdragen aan een Krachtige Samenleving, een samenleving waarin de toekomst van de Flevolander centraal staat.

Leefbaarheid wordt daarbij allereerst benaderd vanuit het onderdeel sociale cohesie en is met name gericht op de invloed die bewoners zelf kunnen uitoefenen op hun leefomgeving door het ontwikkelen van initiatieven. De provincie wil stimuleren dat zij zelf in staat zijn om in te spelen op ontwikkelingen die voor hen van belang zijn en dat ze in dat proces meer en zinvolle betrekkingen aangaan met andere bewoners en gebruikers van het platteland.

Naarmate bewoners zien of zelf merken dat ze met dergelijke initiatieven bepaalde onderdelen van hun leefomgeving kunnen beïnvloeden, zullen ze die leefomgeving positiever beoordelen. Bij die leefomgeving wordt vervolgens vooral aangesloten op initiatieven die bijdragen aan ruimtelijke en toeristische ontwikkelingen.

Uiteraard is het effect van die initiatieven niet de enige factor die hun beleving van leefbaarheid bepaalt, maar het is wel de meest directe vorm vanuit de taak en rol van de provincie. De manier waarop dat zal worden gedaan zal grotendeels anders zijn dan voorheen.

Er zal aandacht moeten zijn voor de samenhang

tussen verschillende ontwikkelingen en provinciale kerntaken, die steeds vaker om een brede en integrale benadering vragen. De positie van de mens als bewoner en gebruiker van het platteland is daarbij steeds meer centraal komen te staan. Dit vanuit de reeds genoemde ontwikkeling dat bewoners en gebruikers een steeds grotere invloed krijgen en willen hebben op ontwikkelingen in de eigen leef- en werkomgeving. Vooral de samenhang met Krachtige Samenleving is daarbij belangrijk.

Bij het uitwerken van het programma Leefbaar Platteland zijn enkele uitgangspunten gehanteerd. Deze zijn tot stand gekomen naar aanleiding van gesprekken met diverse personen en organisaties die een sterke band hebben met het wonen, werken en leven op het platteland van Flevoland. De LAG-groep (adviesgroep voor de Leader-projecten) heeft als klankbordgroep gefungeerd.

Daarnaast heeft Dimensus Beleidsonderzoek begin 2020 diepte-interviews gehouden met een deel van die groep en met enkele vertegenwoordigers van dorpsverenigingen, bewoners en een gemeentelijke welzijnsorganisatie. Dit rapport is als bijlage 4 toegevoegd (eDocs 2581914).

De uitgangspunten zijn:

1. Vraaggestuurd

De manier waarop initiatieven worden ondersteund is afhankelijk van de behoefte. De beschikbaarheid van geld is vaak een probleem, maar hoeft niet de belangrijkste horde te zijn om tot uitvoering daarvan te komen. Het vertalen van een idee naar een goed plan is soms veel belangrijker, net als kennisdelen en het organiseren en bij elkaar houden van een groep medestanders.

2. Grote betrokkenheid van gemeenten

Het programma Leefbaar Platteland richt zich op het platteland van geheel Flevoland. Het zijn vooral gemeenten (en maatschappelijke organisaties) die actief zijn op het gebied van leefbaarheid. Daarom

zal de rol van de provincie aanvullend zijn op wat gemeenten al doen en waar nodig nieuwe gemeentelijke-overstijgende activiteiten opzetten. Daar waar mogelijk en gewenst wordt aangesloten bij bestaande activiteiten of regelingen die een meerwaarde hebben voor alle gemeenten.

3. Afstemming met Leader

Er wordt ook aangesloten op Leader. Dit Europese fonds richt zich ook op het 'bottom-up' stimuleren van bewonersinitiatieven op het platteland. De huidige regeling hiervoor loopt binnenkort af. De beoogde afstemming biedt de gelegenheid om een op elkaar aansluitende opzet te maken, zodat de positie van bewoners op het platteland op verschillende manieren kan worden versterkt.

Daarnaast zijn enkele praktische kaders en randvoorwaarden geformuleerd:

1. Werkgebied

Het Fonds Leefbaarheid ging uit van het gebied buiten de bebouwde kom van de hoofdplaatsen van de gemeenten. Dimensus Beleidsonderzoek adviseert om die grens te verruimen en alleen de bebouwde kom van Almere en Lelystad er buiten te laten. Deze stedelijke gebieden worden al betrokken bij enkele andere provinciale beleidsprogramma's (Almere 2.0 en Lelystad Next Level) en door eigen uitvoeringsactiviteiten als wijkteams. De overige kernen, namelijk Zeewolde, Emmeloord, Dronten en Urk, worden vanwege het niet-stedelijke, kleinschalige karakter wel meegenomen.

Een uitzondering wordt gemaakt voor initiatieven vanuit het platteland die (onder andere) de relatie met de stad en haar bewoners willen versterken. Ook als die de relatie met Almere of Lelystad betreft.

2. Doelgroep

Het programma Leefbaar Platteland richt zich in hoofdzaak op bewoners van het platteland van Flevoland en meer specifiek op initiatieven van groepen inwoners die daarmee de leefbaarheid en sociale cohesie willen stimuleren. Het zijn dan initiatieven die vanuit de samenleving, bottom-up, komen van bewoners al dan niet verenigd in stichting, vereniging of sociale onderneming.

Hoewel ook ondernemers initiatieven hebben die een bijdrage kunnen leveren aan de leefbaarheid van het platteland, zijn de effecten daarvan op de sociale cohesie van bewoners vaak kleiner.

De middelen voor het programma Leefbaar Platteland zijn relatief beperkt en er zijn al diverse regelingen voor ondernemers beschikbaar, zoals de voucherregeling voor het Midden- en Kleinbedrijf binnen het Economisch Programma. Daarom behoren ondernemers in principe niet tot de doelgroep van het programma Leefbaar Platteland, tenzij als sociale onderneming.

3. Thema's en waarden

De gesprekken die Dimensus Beleidsonderzoek met gemeenten en maatschappelijke organisaties heeft gevoerd geven aan, dat er aan de ene kant vaak per gemeente verschillen zijn in onderwerpen waar die ondersteuning zich op zou kunnen richten. Aan de andere kant is ook aangegeven dat er behoefte is aan meerdere soorten van ondersteuning en dat die ondersteuning in eerste instantie niet tot een of enkele thema's zou moeten worden beperkt. Elk thema kan namelijk worden gezien als een middel om het doel, namelijk grotere sociale cohesie, te bereiken. Of het nu gaat om beweeglinten voor jong en oud in een dorp, het ontwikkelen van een mountainbike pad, de inzet voor het verbeteren van het leefgebied van bijen of vlinders, of het programmeren van activiteiten van een kleine kern: men leert elkaar beter kennen en werkt samen.

Cruciaal is dat waarden die de gemeenschapsvorming versterken en een bijdrage leveren aan leefbaarheid het centrale uitgangspunt vormen. Voorbeelden zijn de impact van een initiatief op de samenleving of de mate waarin een initiatief een meerjarig effect heeft.

Het programma Leefbaar Platteland is echter niet bedoeld om 'alle' initiatieven te ondersteunen en wil zich richten op initiatieven die de leefbaarheid, sociale cohesie en ruimtelijke- en toeristische ontwikkelingen bevorderen. Deze inhoudelijke kaders worden nog nader uitgewerkt. Daarbij zal in ieder geval rekening worden gehouden met andere provinciale ambities, zoals de duurzaamheidsdoelen (SDG's) en het thema brede welvaart.

Hoe organiseren we het?

Het programma Leefbaar Platteland wil op meerdere manieren bijdragen aan de versterking van de positie van de bewoners van het Flevolandse platteland. Deze manieren verschillen onderling, maar vullen elkaar zodanig aan dat ze een geheel vormen. Daarmee lijkt deze vraaggerichte benadering op dit moment het beste antwoord op de verschillende vragen en behoeften van bewoners om zelf actief te worden of te blijven, en om zo een bijdrage te leveren aan de leefbaarheid van hun woonomgeving.

Vrijwel alle voorstellen zijn een beschrijving op hoofdlijnen. Na besluitvorming worden ze in afstemming met de gemeenten uitgewerkt tot bijvoorbeeld een subsidieregeling. Per onderdeel is het bedrag geraamd dat voor de periode 2021 – 2023 nodig lijkt te zijn.

1. Financiële ondersteuning

Alle Flevolandse gemeenten bieden financiële ondersteuning aan bewoners om hun initiatieven te realiseren. Per gemeente lopen die regelingen sterk uiteen: zowel in aard als in beschikbaarheid van middelen. Veel gemeenten hebben een regeling waarbij verzoeken tot gemiddeld € 5.000 worden gehonoreerd. Vanuit het programma Leefbaar Platteland zou dit dan ook de ondergrens moeten zijn voor een provinciale bijdrage.

De bovengrens voor aanvragen binnen het programma Leefbaar Platteland wordt daarom gezet op maximaal € 50.000, waarbij de financiële bijdrage

maximaal 50% is van de kosten van het gehele initiatief. Er is dan sprake van enige overlap met de financiële range van Leader (die als ondergrens € 30.000 hanteert), maar deze is beperkt. Voor de meeste, grotere initiatieven blijft Leader het aangewezen fonds. Deze regeling die ook bewoners-initiatieven op het platteland ondersteunt loopt nog tot en met 2020. Er wordt gewerkt aan een vervolg hierop, maar die is nog niet beschikbaar. De lopende Leaderregeling lijkt met één of twee jaar te gaan worden verlengd, zodat in die tijd de nieuwe kan worden uitgewerkt. Voor Flevoland zijn nog niet alle beschikbare middelen besteed: deze verlenging biedt dus nog kansen voor nieuwe aanvragen. De op te zetten financiële bijdrage vanuit het programma Leefbaar Platteland is bedoeld voor zelfstandige initiatieven van bewoners en dus niet voor grotere (bouw-)projecten waaraan zij een bijdrage leveren. De besluitvorming over die initiatieven wordt in afstemming met de gemeenten gedaan.

Als bij gemeenten de vraag leeft om als provincie te participeren in projecten waar een gemeente-overstijgend aspect in zit, dan biedt dit onderdeel daar ook (beperkte) ruimte voor.

Uiteraard wordt eerst getoetst op de bijdrage aan het provinciale beleid en speerpunten.

Voor dit onderdeel is een bedrag geraamd van € 1.100.000.

2. Ondersteuning door experts

Initiatiefnemers die nog geen vastomlijnd plan hebben of worstelen met de aanpak of uitwerking ervan, kunnen een beroep doen op ondersteuning door experts. Die ondersteuning kan bestaan uit het een keer meedenken, het beoordelen van een begroting, of het uitwerken van bepaalde inhoudelijke of technische onderdelen van het plan.

Voor dit onderdeel is een bedrag geraamd van € 200.000.

3. Opheffen belemmeringen of regels

Soms lopen initiatieven aan tegen belemmerende regelgeving en kunnen om die reden geen doorgang vinden of lopen sterke vertraging op. Door te zorgen voor tijdelijke ontheffingen, kunnen deze belemme-

ringen in sommige gevallen worden weggenomen. Dit dient in samenspraak met gemeenten te gebeuren, omdat die belemmeringen op verschillende terreinen kunnen liggen. Binnen de provincie zal er vooral intern moeten worden afgestemd met de betreffende afdeling(en).

De afhandeling van de meerderheid van de belemmeringen zal voor het grootste deel inzet vragen van de betreffende medewerker, zodat hiervoor geen kosten worden gemaakt. Het geraamde bedrag is alleen nodig in uitzonderlijke gevallen wanneer extra inzet of deskundigheid nodig is.

Voor dit onderdeel is een bedrag geraamd van € 25.000.

4. Ondersteuning van vooronderzoek

Sommige initiatieven zijn groot en vallen buiten het kader van het programma Leefbaar Platteland. Met advies en ondersteuning kan een dergelijk plan doorontwikkeld worden zodat het wel binnen het programma Leefbaar Platteland valt. Met steun bij

een vooronderzoek krijgen de bewoners de gelegenheid om met een relatief kleine financiële bijdrage een goede basis te leggen voor de doorontwikkeling van het plan.

Voor dit onderdeel is een bedrag geraamd van € 200.000.

5. Community building en kennisdelen

Succesvolle initiatieven kunnen een voorbeeld zijn voor andere bewoners om een vergelijkbaar initiatief te nemen. Het gaat dan niet alleen om het delen van het idee zelf, maar ook van de manier waarop het wordt uitgevoerd, tegen welke problemen men is aangelopen en hoe anderen erbij betrokken kunnen worden.

Kennisdeling is daarmee een belangrijke verbindende factor en stimulans voor bewoners. Dit kan op verschillende manieren gebeuren. Het opzetten van een online community met aansluitend fysieke bijeenkomsten waardoor er een netwerkplatform ontstaat, is de kern.

Dit netwerkplatform kan ook worden ingezet voor communicatie over Leader. Bij de vorming van het platform zal zo veel mogelijk gebruik worden gemaakt van reeds bestaande netwerken en kennisgroepen.

Voor dit onderdeel is een bedrag geraamd van € 100.000, waarvan € 25.000 in 2020.

6. Cofinanciering en voorfinanciering voor Leaderprojecten

Bij onderdeel 1 is benoemd dat Leefbaar Platteland een bijdrage wil leveren aan initiatieven van bewoners tot een bedrag van € 50.000. Voor bewonersinitiatieven en projecten die een grotere bijdrage vragen is het Leaderprogramma het meest aangewezen, met een maximumsubsidie van € 200.000. Bij dit programma is ook een eigen bijdrage nodig. De ervaring leert dat het voor bewoners(groepen) soms moeilijk is die bijdrage bij elkaar te krijgen. Daarnaast blijkt dat bij de uitvoering de initiatiefnemer soms in financiële problemen komt omdat Europa de middelen beschikbaar stelt op declaratiebasis. Voorfinanciering van een deel van de kosten kan een project maken of breken. Het programma Leefbaar Platteland wil in beperkte mate bijdragen aan dergelijke tekorten of problemen met voorfinanciering. Een verzoek daartoe kan alleen komen op basis van een advies of verzoek van de Lokale Aktie Groep (LAG), die provincie en gemeenten adviseert over de toekenning van Europese middelen.

Voor dit onderdeel is een bedrag geraamd van € 325.000, waarvan € 25.000 in 2020.

Samenvattend

Het programma Leefbaar Platteland bestaat uit de volgende maatregelen, beoogde planning en (indicatieve) verdeling van middelen:

Nummer	Maatregel	Bedrag in €	Periode van uitvoering
0	Vooronderzoek en andere voorbereidingen	50.000	2020
1	Subsidieregeling	1.100.000	2021 - 2023
2	Expert ondersteuning	200.000	2021 - 2023
3	Opheffen belemmeringen	25.000	2021 - 2023
4	Ondersteunen vooronderzoek	200.000	2021 - 2023
5	Community building / netwerkvorming	100.000	2020 - 2023
6	Cofinanciering / voorfinanciering Leader projecten	325.000	2020 - 2023
Totaal		2.000.000	

Hoe gaan we verder?

Na de besluitvorming over de opzet en beschikbaarheid van middelen voor het programma Leefbaar Platteland worden de maatregelen verder ingevuld. Dit programma is een belangrijk – maar zelfstandig – spoor (2) in het programma Krachtige Samenleving. Vanwege die nauwe relatie met Krachtige Samenleving zal over en weer afstemming worden gezocht. De opzet is om de meeste maatregelen eind 2020 te hebben uitgewerkt, zodat ze vanaf begin 2021 kunnen worden gebruikt.

De komende maanden zal ook worden nagegaan hoe over enkele jaren de effecten van al die maatregelen in beeld kunnen worden gebracht. Er is nog geen nulmeting gedaan en er is nog geen monitor speciaal opgezet om de effecten te kunnen meten.

We gaan na welke indicatoren kunnen worden betrokken bij de binnen Krachtige Samenleving op te zetten monitor. Dit om na te kunnen gaan of de doelen in 2023 zijn gehaald.

Daarnaast gaan we gaan na of de landelijke Brede Welvaartsmonitor hierbij kan worden gebruikt.

Deze monitor geeft een goed beeld van de welvaart voorbij de financiële situatie van individuen, zoals het onderwijsniveau en de toegankelijkheid van voorzieningen. Veel van de welvaart die mensen ervaren, komt immers voort uit hun interactie met hun directe omgeving en de plek waar mensen wonen.

Bijlagen

1 Terugblik op Agenda Vitaal Platteland 2015-2019

Doel

De Agenda Vitaal Platteland is begin 2015 van start gegaan. Hierin zijn 17 agendapunten benoemd die op basis van een inventarisatie onder betrokken personen en organisaties bij het platteland van Flevoland aandacht zouden behoeven. Dit met het doel:

Een vitaal en aantrekkelijk landelijk gebied waar het goed leven, ondernemen, werken en recreëren is.

Uit de subdoelen is af te leiden dat de agenda vooral was gericht om gemeenten (meer) ontwikkelingsruimte te bieden voor het opstellen van bestemmingsplannen met gelijktijdige borging van de ruimtelijke kwaliteit. En om bewoners en ondernemers meer opties te bieden om ontwikkelingskansen te benutten.

Resultaten na vier jaar

Na vier jaar heeft de Agenda Vitaal Platteland op een aantal agendapunten een positief effect gehad, zodanig dat de provinciale beleidsregel Kleinschalige ontwikkelingen in het landelijk gebied op onderdelen is aangepast. Deze regel biedt nu meer kansen voor bepaalde ruimtelijke ontwikkelingen en regionaal maatwerk.

Ook vanuit andere agendapunten zijn positieve effecten bereikt, zoals 'Erf zoekt Kans' en 'Agrarische structuurversterking'.

Echter, bij een deel van de agendapunten is niet altijd programmatisch gewerkt. Daarom zijn de precieze effecten op de agendapunten niet exact meetbaar, omdat er vooraf geen nulmeting is uitgevoerd.

In zijn algemeenheid hebben de meeste agendapunten een positieve bijdrage geleverd aan de vooraf benoemde doelen van de agendapunten. En dat de bij die agendapunten betrokken personen en organisaties overwegend positief zijn over het proces en de inhoud van de uitgevoerde activiteiten. Tenslotte is gebleken dat de agenda en de manier waarop die in al zijn diversiteit is uitgevoerd een bijdrage heeft geleverd aan de leefbaarheid van het platteland. Het meer in samenhang brengen van

verschillende agendapunten zal daar aan hebben bijgedragen. De positie van de 'mens als bewoner, gebruiker en bezoeker van het platteland' is daardoor meer centraal komen te staan.

Vervolg?

Bij de eindevaluatie is door betrokkenen aangegeven dat de thema's die via de agendapunten zijn opgepakt vrijwel allemaal nog actueel zijn. Een vervolg op de een of andere wijze werd van belang geacht. De provincie is bij de meeste agendapunten trekker of direct betrokkene. Een deel van de agendapunten blijft in de aandacht omdat ze onderdeel zijn van een bestaand programma, zoals Nieuwe Natuur, Actieplan Bodem en Water en Mobiliteit. Andere agendapunten zijn verankerd in een stuurgroep (Bodemdeling Zuidwest Emmeloord en Grondgebruik Flevoland).

De laatste groep agendapunten heeft de provincie betrokken bij de opgaven van de Omgevingsvisie FlevolandStraks, zoals agendapunt Leefbaarheid bij Krachtige Samenleving (zie bijlage 2).

De Agenda Vitaal Platteland zelf is opgehouden te bestaan, maar de meeste thema's staan beleidsmatig en uitvoerend nog steeds in de belangstelling bij zowel personen en organisaties in het platteland als bij de provincie.

2 Fonds Leefbaarheid Landelijk Gebied 2017–2019

Doel

Het Fonds Leefbaarheid Landelijk Gebied 2017–2019 (hierna Fonds Leefbaarheid) was de uitwerking van het agendapunt Leefbaarheid van de Agenda Vitaal Platteland (zie bijlage 1).

Het beschikbare bedrag van € 1.800.000 is via een beleidsregel in twee subsidietranches opengesteld voor initiatieven die bijdragen aan de sociale cohesie en/of de economische ontwikkeling van het platteland. Die initiatieven zijn getoetst aan een zestal criteria en alle ingediende subsidieverzoeken zijn beoordeeld door een commissie van onafhankelijke deskundigen.

Resultaten

De resultaten van het fonds leefbaarheid kunnen op meerdere manieren worden benoemd.

• Aantal ingediende en gehonoreerde projecten

Er zijn in totaal 64 projecten ingediend om aanspraak te maken op het Fonds Leefbaarheid: 28 in de eerste tranche en 36 in de tweede tranche. Daarvan is iets meer dan een derde gehonoreerd: in totaal 23 projecten. Deze gehonoreerde projecten hebben in totaal een bedrag van € 1.678.394 ontvangen. Dat is minder dan een derde van het totale gevraagde bedrag van € 5.884.811.

Bij de start van het fonds was geen beeld van de aard en omvang van de projecten die ingediend zouden worden. In eerste instantie lag het maximaal beschikbare bedrag per project op € 500.000. Na de eerste tranche is besloten om dat te verlagen tot € 175.000 om te stimuleren dat er meer kleinere initiatieven zouden kunnen worden gehonoreerd. En dat het fonds meer initiatieven van onderop (ingediend door groepen bewoners of kleine ondernemers) zou trekken. Dit laatste is echter niet het geval geweest, waarschijnlijk omdat het maximum bedrag nog steeds relatief hoog was.

Overigens zijn zes projecten na een eerste afwijzing ook ingediend voor de tweede tranche. Twee van die projecten zijn zodanig aangepast dat ze wel voor subsidie in aanmerking zijn gekomen.

• Aard van de ingediende en gehonoreerde projecten

In beide jaren had het grootste deel van de ingediende en gehonoreerde subsidieprojecten als thema de positie van bewoners of bezoekers van het platteland. Dit via het organiseren van evenementen, het aanleggen van (sport- en beweeg)faciliteiten of het realiseren van ontmoetingsruimten. Dit is logisch omdat het de kern is van het fonds, maar het geeft ook aan dat er veel ideeën en plannen leven om daar een bijdrage aan te leveren. De resterende projecten (ongeveer 30 %) waren meer opgezet vanuit een bedrijf, waarbij het stimuleren van de recreatieve functie vaak het middel was om leefbaarheid of ontmoetingen tussen mensen te stimuleren.

• Spreiding van de ingediende projecten over Flevoland

Het fonds was bedoeld voor initiatieven vanuit het platteland van geheel Flevoland. Initiatieven vanuit de bebouwde kommen van de ‘stedelijke’ kernen (hoofdplaatsen van de gemeenten, met bebouwde kom als grens) kwamen niet in aanmerking, tenzij ze ook (deels) betrekking zouden hebben op het buitengebied.

In het eerste jaar van het fonds is waarschijnlijk daardoor niet vanuit elke Flevolandse gemeente een aanvraag ingediend: de gemeenten Almere en Urk ontbraken. Bij de tweede tranche zijn vanuit elke gemeente aanvragen ingediend. Het grootste aantal aanvragen was afkomstig uit de gemeente Noordoostpolder: in totaal 25 van de 64 ingediende projecten. Dit wordt waarschijnlijk verklaard doordat de verenigingen dorpsbelang in de tien dorpen van deze gemeente actief zijn op het gebied van ontwikkeling van de leefbaarheid. Daarnaast zijn er in deze gemeente relatief veel kleine niet-agrarische ondernemers in het buitengebied.

• Beoordeling en besluitvorming

De provincie heeft een breed samengestelde commissie van deskundigen benoemd om de aanvragen te beoordelen op basis van vooraf opgestelde criteria. Dit oordeel is als advies voorgelegd aan

Gedeputeerde Staten. Waarschijnlijk omdat de meeste leden van die commissie ook zitting hebben in de Lokale Actie Groep Flevoland (die adviseert over Leader-projecten), is de indruk dat dit advies zorgvuldig en afgewogen tot stand is gekomen.

De meeste projecten met een 'voldoende' hebben van de provincie een positieve beschikking ontvangen.

Enkele van die projecten moesten toch worden afgewezen, omdat er geen voldoende middelen meer beschikbaar waren binnen het van te voren vastgestelde subsidieplafond. Als er geen financieel plafond zou zijn geweest, dan hadden nog vijf extra projecten gehonoreerd kunnen worden.

- **Relatie met Leader**

Het Fonds Leefbaarheid heeft op verschillende aspecten een overlap met het al langer bestaande Leader, onderdeel van het Europese plattelandsontwikkelingsprogramma (POP). Beiden richten zich op het stimuleren van de plattelandsgebieden en de plattelands-economie door initiatieven van onderop financieel te ondersteunen.

Er zijn ook verschillen. Zo heeft het fonds een lager minimumbedrag en is de aanvraagprocedure en verantwoordingssystematiek eenvoudiger. Tenslotte is in de nadere regels van het fonds uitgesloten dat het

gebruikt kan worden als cofinanciering voor Leader projecten. Dit om het zo veel mogelijk als zelfstandig fonds te laten functioneren. Deze combinatie van verschillen en overeenkomsten heeft in het begin geleid tot onduidelijkheid.

- **Effecten voor het platteland**

Vanuit het doel om de leefbaarheid op het platteland van Flevoland te stimuleren is gekozen voor een invulling met alleen een subsidiefonds. Dit is in feite een eenzijdige manier om dat doel te bereiken, omdat het succes en de effecten afhangen van het aantal, de aard en de kwaliteit van de te ontvangen subsidieverzoeken. Tevens kan het effect van die verzoeken niet goed worden gemeten omdat er vooraf geen inhoudelijk beleids- en toetsingskader met nulmetingen is opgesteld.

Het is nog te vroeg om de daadwerkelijke effecten van alle toegekende initiatieven te kunnen meten. Er zijn in het afgelopen jaar meerdere initiatieven afgerond, terwijl andere nog bezig zijn omdat er bijvoorbeeld bouwkundige onderdelen in zitten. Het is de bedoeling om in de loop van 2020 alle gehonoreerde projecten te bevragen op hun resultaten en effecten.

3 Krachtige Samenleving

De opgave Krachtige Samenleving uit de Omgevingsvisie FlevolandStraks is uitgewerkt in de Uitvoeringsagenda Samen Maken We Flevoland (vastgesteld op 27-02-2019): “De provincie heeft de ambitie een bijdrage te leveren aan een Krachtige Samenleving in Flevoland en een trendbreuk te bewerkstellingen. Ten opzichte van het huidige beeld betekent dat: een hoger opleidingsniveau, minder armoede, betere gezondheid, meer sociale veerkracht, een hogere participatiegraad en een beroepsbevolking die beter past bij de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt.

De Krachtige Samenleving raakt veel kerntaken van de provincie, maar is een domein dat vooral bij het rijk en lokale overheden is belegd. De provincie kan hierbij faciliteren en versterken vanuit de gedachte dat sociale, economische en fysieke omgeving hand in hand gaan. Motto daarbij is betrokken en bescheiden. Betrokken, omdat we er voor iedere Flevolander zijn, en bescheiden, omdat andere partijen het voortouw hebben en we Flevoland de ruimte geven vanuit eigen kracht en initiatief te handelen.

Omdat kennis over het (effectief) versterken van ‘sociale veerkracht’, gezondheid en (arbeids)participatie nog in ontwikkeling is, hebben we gekozen voor een lerende, ontwerpende aanpak. Dit doen we door maatschappelijke initiatieven te versterken, waarbij we aansluiten op wat er lokaal in gemeenten speelt. We faciliteren de uitwisseling van kennis en vaardigheden en helpen bij het versterken van netwerken. Op die manier krijgen initiatieven toegang tot een Flevoland breed lerend netwerk.

Samen met gemeenten, maatschappelijke partners, onderwijs- en kennisinstellingen ondersteunen we meerjarige en coalitieperiodes overstijgende initiatieven waarvan we verwachten dat deze duurzaam effect hebben op het overbruggen van gezondheids- en participatieverschillen in Flevoland. En waarvan we verwachten dat de investering een resultaat oplevert dat breder toepasbaar is. Daarbij sluiten we aan op de beweging die in het sociaal domein op gang is gebracht (de transformatie) en hebben we als ‘middenbestuur’ een duidelijk beeld van onze toegevoegde waarde.”

De uitvoering van de opgaven uit de Omgevingsvisie maken onderdeel uit van programma 1 van de programmabegroting – Ruimtelijke ontwikkeling, wonen en water. Doel: de uitwerkingsagenda Samen Maken We Flevoland is uitgevoerd, geëvalueerd en geactualiseerd.

Inhoudelijk is de opgave Krachtige Samenleving verankerd in Programma 4 – Aantrekkelijk Flevoland en Krachtige Samenleving:

“In 2020 worden het netwerk en de activiteiten voor een positief gezond Flevoland (preventie) verder uitgebouwd, waaronder follow up van de Agenda Vitaal Platteland (leefbaarheid). Wat betreft aansluiting onderwijs – arbeidsmarkt sluiten we zoveel mogelijk aan bij het economisch programma en de bredere Human Capital-agenda. Verder zetten we ons actief in voor de ontwikkeling van een toekomstbestendige zorginfrastructuur en verbinding van gezondheidszorg met sociaal domein en andere sectoren.”

Doel: De samenleving van Flevoland is gezond, welvarend en betrokken (iedereen doet mee en hoort erbij). Beoogd effect: We hebben preventie-activiteiten van regionale partners ondersteund, zodat Flevoland langer fit en gezond blijven en daarmee langer zelfredzaam zijn en economisch en sociaal beter deelnemen aan de samenleving.

Met de Uitwerkingsagenda SMWF is een eerste stap gemaakt in het concretiseren van activiteiten waar de opgave Krachtige Samenleving aan bijdraagt in de vorm van vier pijlers:

1. Gezonde en veerkrachtige Flevoland: Mede met oog op de vergrijzing: langer fit en gezond blijven, en daarmee langer zelfredzaam. Maar ook: ‘jong geleerd, oud gedaan’. Gebaseerd op het concept Positieve Gezondheid van Machteld Huber: gezondheid als het vermogen om je aan te passen en eigen regie te voeren (fysiek welzijn, gezond eten, meedoen, leefomgeving, etc.).
2. Leefbaar platteland en gezonde leefomgeving: In samenhang kansen signaleren en innovatieve initiatieven ontwikkelen en ondersteunen. Krachtige Samenleving als kernopgave wordt meegenomen in relevante beleidsterreinen en programma's.

3. Een toekomstbestendig zorglandschap:
Toenemende vergrijzing, tekorten op de arbeidsmarkt en concentratiebeleid zorgverzekeraars vragen om een nieuwe benadering. We willen toewerken naar een zorglandschap dat past bij de behoeften en mogelijkheden van Flevoland in 2030 en daarna; bereikbaar en betaalbaar.
4. Een goede aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt: Hierbij sluit Krachtige Samenleving aan bij de Human Capital Agenda van het economisch programma. Met het oog op toenemende vergrijzing en krapte op de arbeidsmarkt in de sector gezondheid - zorg - welzijn ligt hier in eerste instantie de focus op. Resultaat: een goede balans tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt gezondheid - zorg - welzijn. Onderwijs en werkgevers werken samen bij de ontwikkeling van nieuwe profielen en aantrekkelijkheid van 'het vak'.

4 **Advies Dimensus beleidsonderzoek**

Het advies is als apart document bijgevoegd (eDocs 2581914).

Colofon

Dit is een uitgave van:

Afdeling Strategie en Beleid
Provincie Flevoland
Visarenddreef 1
Postbus 55
8200 AB Lelystad

Contact:

T 0320 – 265 265
E info@flevoland.nl
W www.flevoland.nl

Augustus 2020

Nadere regels Fonds Leefbaar Platteland 2021 - 2023

Gedeputeerde Staten van Flevoland

Overwegende:

Provinciale Staten op de begroting onder vermelding van "Leefbaar Platteland" financiële middelen beschikbaar hebben gesteld voor het ondersteunen van activiteiten die de leefbaarheid van het platteland bevorderen;

de Algemene Subsidieverordening Flevoland 2012 een procedureel kader geeft voor subsidiëring van activiteiten die passen bij het provinciaal beleid;

in deze Algemene Subsidieverordening Flevoland 2012 aan Gedeputeerde Staten de bevoegdheid is toegekend om nadere regels vast te stellen die onder meer betrekking hebben op de subsidiecriteria;

het wenselijk is om voor het beschikbaar stellen van een financiële bijdrage voor activiteiten die de leefbaarheid van het platteland bevorderen, deze nadere regels vast te stellen.

Gelet op het bepaalde in artikel 2, tweede lid van de Algemene Subsidieverordening Flevoland 2012,

BESLUITEN:

vast te stellen de volgende 'nadere regels Fonds Leefbaar Platteland 2021 - 2023'.

HOOFDSTUK 1 ALGEMEEN

Artikel 1. Begripsbepalingen

In deze nadere regels wordt verstaan onder:

- a. ASF 2012: De Algemene Subsidieverordening Flevoland 2012.
- b. Commissie: De commissie van advies Leefbaar Platteland, ook wel aangeduid als adviescommissie.
- c. Eenmalige subsidie: subsidie die incidenteel voor een bepaalde in tijd begrensde activiteit wordt verstrekt.
- d. Financieel tekort: het negatieve verschil tussen opbrengsten en subsidiabele kosten.
- e. Initiatief: plan van een groep bewoners gericht op bevordering van de sociale cohesie en daarmee de leefbaarheid van het platteland en waarvoor een eenmalige subsidie wordt gevraagd.
- f. Initiatiefnemer: groep bewoners die een initiatief indient.
- g. Haalbaarheidsonderzoek: onderzoek dat wordt verricht om duidelijkheid te verkrijgen over hoe een initiatief moet worden opgezet, wat de mogelijkheden of gevolgen ervan zijn en of het financieel haalbaar is.
- h. Leefbaarheid: het door bewoners ervaren welzijn.
- i. Platteland: de gehele provincie Flevoland (inclusief alle woonkernen van de gemeenten Dronten, Urk, Noordoostpolder en Zeewolde), met uitzondering van de stedelijke kernen van Almere en Lelystad, ook wel aangeduid als landelijk gebied.
- j. Provinciale uitvoeringskosten: de kosten die de provincie maakt voor de voorbereiding en uitvoering van het fonds, zoals communicatie en de commissie van advies.

- k. Samenwerkingsverklaring: een schriftelijke en door alle partijen ondertekende verklaring waarin bewoners aangeven zich in gezamenlijkheid te zullen inzetten voor het initiatief.
- l. Sociale cohesie: de verbinding tussen bewoners en de daaruit voortvloeiende contacten.
- m. Stad-platteland-relatie: activiteiten of ontmoetingen op het platteland die de (sociale) verbinding tussen stad en platteland bevorderen.
- n. Subsidieplafond: het bedrag dat gedurende een kalenderjaar beschikbaar is voor de verstrekking van een éénmalige subsidie op grond van deze nadere regels.

Artikel 2. Doel nadere regels

Deze nadere regels hebben tot doel om aan potentiële subsidieaanvragers duidelijkheid te verschaffen over de inhoudelijke criteria waaraan subsidieaanvragen worden getoetst en de procedure die daarbij wordt gevolgd.

Artikel 3. Reikwijdte nadere regels

Deze nadere regels zijn van toepassing op subsidies die Gedeputeerde Staten kunnen verstrekken voor het bevorderen van:

- a. de sociale cohesie en leefbaarheid van het Flevolandse platteland;
- b. de stad-platteland-relatie.

Artikel 4. Doelgroepen

Subsidie kan worden aangevraagd door:

- a. (een groep) bewoners uit Flevoland die zich als samenwerkingsverband van individuen voor een initiatief hebben gebundeld en dit schriftelijk hebben vastgelegd;
- b. een vereniging of stichting.

Artikel 5. Subsidiabele activiteiten

Gedeputeerde Staten verstrekken in de jaren 2021, 2022 en 2023 op grond van deze nadere regels een eenmalige subsidie voor de volgende activiteiten:

- a. activiteiten gericht op het bevorderen van leefbaarheid en sociale cohesie;
- b. het door derden laten uitvoeren van een haalbaarheidsonderzoek.

Artikel 6. Weigeringsgronden

Een subsidieaanvraag voor een initiatief wordt geweigerd indien:

- 1. Het initiatief niet past binnen de reikwijdte van de nadere regels;
- 2. Het initiatief niet voldoet aan de subsidiecriteria;
- 3. De gevraagde subsidie als cofinanciering voor een subsidieaanvraag vanuit een ander programma wordt ingezet;
- 4. De cofinanciering/eigen bijdrage minder bedraagt dan 50 % van de subsidiabele kosten;
- 5. Het subsidieplafond wordt overschreden;
- 6. De subsidie moet worden beschouwd als ontoelaatbare staatssteun.

Artikel 7. Vereisten subsidieaanvraag

In aanvulling op artikel 13 van de ASF gelden de volgende vereisten aan de subsidieaanvraag:

- 1. Een aanvraag moet via een e-formulier bij het subsidieloket van de provincie Flevoland worden ingediend;
- 2. Een aanvraag moet een beschrijving bevatten van het beoogde effect van het initiatief op de sociale cohesie en op de leefbaarheid van het platteland van Flevoland;
- 3. Indien er een subsidieaanvraag wordt ingediend door een samenwerkingsverband zoals omschreven in artikel 4a, dient een samenwerkingsverklaring als bijlage aan de subsidieaanvraag te worden toegevoegd;
- 4. Indien er voor een haalbaarheidsonderzoek een onafhankelijke partij wordt ingeschakeld waarvoor een subsidieaanvraag wordt ingediend, dient er een door deze onafhankelijke partij getekende offerte te worden bijgevoegd.

Artikel 8. Aanvraagperiode

Een aanvraag voor subsidie kan tot en met 31 juli 2023 worden ingediend.

Artikel 9. Verplichting subsidieontvanger

De subsidieontvanger is verplicht om medewerking te verlenen aan publiciteit en profilering van de provincie bij het gehonoreerde initiatief.

Artikel 10. Uitbetaling subsidie

Subsidie die door Gedeputeerde Staten is toegekend wordt als volgt uitbetaald:

1. Subsidies tot € 25.000 worden direct vastgesteld en binnen vier weken na het besluit van Gedeputeerde Staten overgemaakt op het bankrekeningnummer van begunstigde.
2. Subsidies vanaf € 25.000 worden als volgt uitbetaald:
 - a. een eerste voorschot van maximaal € 25.000 wordt binnen vier weken na het besluit van Gedeputeerde Staten overgemaakt op het bankrekeningnummer van de begunstigde.
 - b. een tweede voorschot van maximaal € 20.000 wordt overgemaakt na ontvangst van een beknopt financieel tussenverslag en een prognose van de verwachte uitgaven.
 - c. Het restantbedrag wordt overgemaakt bij de subsidievaststelling, na ontvangst en goedkeuring van een beknopt inhoudelijk en financieel eindverslag.

HOOFDSTUK 2 INITIATIEVEN GERICHT OP BEVORDEREN LEEFBAARHEID EN SOCIALE COHESIE

Artikel 11. Subsidie en subsidieplafond onderdeel "Leefbaarheid en sociale cohesie"

1. Per aanvraag kan een subsidie worden verstrekt van minimaal € 5.000 en van maximaal € 50.000, zijnde maximaal 50 % van het totaal aan subsidiabele kosten;
2. Vrijwilligersuren kunnen als cofinanciering worden ingezet à € 22,50 per uur tot een maximum van 25 % van het totaal aan subsidiabele kosten;
3. Het subsidieplafond voor het onderdeel 'Leefbaarheid en sociale cohesie' bedraagt in totaal € 1.300.000;
4. Voor de in het derde lid genoemde bedrag wordt:
 - € 450.000 als subsidieplafond beschikbaar gesteld voor 2021;
 - € 550.000 als subsidieplafond beschikbaar gesteld voor 2022;
 - € 300.000 als subsidieplafond beschikbaar gesteld voor 2023.
5. Wanneer het subsidieplafond voor 2021 en/of voor 2022 niet volledig wordt benut, wordt het subsidieplafond voor 2023 met de niet benutte bedragen opgehoogd;
6. Wanneer de in het vijfde lid genoemde situatie zich voordoet, maken Gedeputeerde Staten dit uiterlijk 1 november 2022 bekend.

Artikel 12. Subsidiecriteria en puntensysteem onderdeel "Leefbaarheid en sociale cohesie"

Subsidiecriteria:

Om voor subsidie in aanmerking te komen moet het initiatief waarvoor subsidie wordt aangevraagd voldoen aan de volgende criteria:

- a. Het draagt bij aan sociale cohesie en daarmee leefbaarheid;
- b. Het is een initiatief van onderop;
- c. Het is robuust;
- d. Het is financieel haalbaar;
- e. De kosten die voor het initiatief zijn begroot staan in verhouding tot bijdrage aan de sociale cohesie en de leefbaarheid;
- f. Het project is overdraagbaar;
- g. Het draagt bij aan "planet";
- h. Het initiatief moet een score van tenminste 9 punten behalen;
- i. Voor elk criterium genoemd onder a en b moet een score van minimaal 1 punt worden behaald.

Puntensysteem:

Aan de bovenstaande criteria zijn punten gekoppeld. Per criterium kent de in artikel 13 genoemde commissie van advies een aantal punten toe volgens onderstaand puntensysteem.

Ad a. Het initiatief draagt bij aan sociale cohesie en daarmee de leefbaarheid van het platteland

<i>Punten</i>	<i>Toelichting</i>
0	Het initiatief draagt in zijn geheel niet bij aan sociale cohesie en daarmee de leefbaarheid van het platteland
1	Het initiatief draagt in enige mate bij aan sociale cohesie en daarmee de leefbaarheid van het platteland
2	Het initiatief draagt voldoende bij aan sociale cohesie en daarmee de leefbaarheid van het platteland
3	Het initiatief draagt in zeer grote mate bij aan sociale cohesie en daarmee de leefbaarheid van het platteland

Ad b. Het initiatief komt van onderop uit de samenleving

<i>Punten</i>	<i>Toelichting</i>
0	Het initiatief en de uitvoering liggen niet bij een groep bewoners, maar bij een andere organisatie
1	Het initiatief ligt bij een andere organisatie, de uitvoering ligt bij bewoners
2	Het initiatief en de uitvoering liggen bij bewoners, één of meerdere andere organisaties doen mee
3	Het initiatief en de uitvoering liggen volledig bij bewoners

Ad c. Het initiatief is robuust van opzet

<i>Punten</i>	<i>Toelichting</i>
0	Het initiatief is niet robuust van opzet
1	Het initiatief is in enige mate robuust van opzet
2	Het initiatief is robuust van opzet

Ad d. Het initiatief is financieel haalbaar

<i>Punten</i>	<i>Toelichting</i>
0	Het initiatief is financieel niet haalbaar
1	Er zijn twijfels bij de financiële haalbaarheid van het initiatief
2	Het initiatief is financieel haalbaar

Ad e. De verhouding tussen de bijdrage aan de leefbaarheid en de kosten die ervoor worden gemaakt is goed

<i>Punten</i>	<i>Toelichting</i>
0	De verhouding tussen de bijdrage aan de leefbaarheid en de kosten die ervoor worden gemaakt is onvoldoende
1	Er zijn twijfels bij de verhouding tussen de bijdrage aan de leefbaarheid en de kosten die ervoor worden gemaakt
2	De verhouding tussen de bijdrage aan de leefbaarheid en de kosten die ervoor worden gemaakt is goed

Ad f. Het initiatief is naar doel en uitwerking overdraagbaar

<i>Punten</i>	<i>Toelichting</i>
0	Het initiatief is naar doel en uitwerking niet overdraagbaar
1	Het initiatief is naar doel of uitwerking overdraagbaar
2	Het initiatief is naar doel en uitwerking overdraagbaar

Ad g. Het draagt bij aan "planet"

Punten	Toelichting
0	Bevat geen elementen die bijdragen aan "planet"
1	Bevat één element dat bijdraagt aan "planet"
2	Bevat meerdere elementen die bijdragen aan "planet"
3	Bevat meerdere elementen die bijdragen aan "planet" én deze worden actief uitgedragen

Artikel 13. Procedure en commissie van advies Leefbaar Platteland

Als een subsidieaanvraag is ingediend gaan Gedeputeerde Staten eerst na of de aanvraag compleet is en past binnen de reikwijdte van deze nadere regels. Indien dat het geval is, wordt de aanvraag voor advies voorgelegd aan een door Gedeputeerde Staten in te stellen commissie van advies Leefbaar Platteland.

Deze Commissie bestaat uit maximaal tien leden, te weten:

- a. een onafhankelijk voorzitter, die als technisch voorzitter optreedt en niet deelneemt aan de advisering;
- b. minimaal zes en maximaal negen leden die een representatieve afspiegeling vormen van de samenleving in het landelijk gebied van Flevoland.

De Commissie wordt ondersteund door een ambtelijk secretaris.

De Commissie beoordeelt de aanvragen op volgorde van binnenkomst aan de hand van de onder artikel 12 genoemde subsidiecriteria en het puntensysteem en brengt hierover advies uit aan Gedeputeerde Staten.

In een werkinstructie geven Gedeputeerde Staten aan de Commissie richtlijnen mee over de wijze waarop het advies moet worden uitgebracht.

Op basis van de in artikel 12 beschreven subsidiecriteria en het puntensysteem kunnen per subsidieaanvraag maximaal 17 punten worden gehaald. De Commissie brengt een positief advies uit indien:

- het totaal aantal door de Commissie toegekende punten 9 of hoger bedraagt.
- de Commissie aan de criteria a en b ten minste 1 punt heeft toegekend.

De Commissie brengt een negatief advies uit indien:

- de aanvraag niet voldoet aan de artikelen 4 of 5 van de nadere regels, of
- de aanvraag naar het oordeel van de Commissie op grond van artikel 6 moet worden geweigerd, of
- het initiatief financieel niet haalbaar is (subsidie criterium d).

Gedeputeerde Staten kunnen, indien hiervoor naar hun oordeel dringende redenen zijn, via de hardheidsclausule (ASF artikel 30) gemotiveerd afwijken van het advies zoals dat door de Commissie is opgesteld.

Artikel 14. Subsidiabele kosten en subsidieverplichtingen

1. Als subsidiabele kosten worden aangemerkt:
 - Kosten die redelijkerwijs als noodzakelijk kunnen worden beschouwd voor de realisatie van het project of initiatief;
 - Kosten die worden gemaakt door een onafhankelijke en een ter zake kundige partij.
2. Er wordt alleen gesubsidieerd wanneer sprake is van een financieel tekort.
3. De subsidieontvanger is verplicht om, in aanvulling op hetgeen is vermeld in hoofdstuk 4 van de ASF 2012, binnen 1 jaar na dagtekening van de subsidiebeschikking te starten met de uitvoering van de activiteit.
4. De activiteit dient uiterlijk 2 jaar na dagtekening van de beschikking te zijn gerealiseerd.

Artikel 15. Niet subsidiabele kosten

Niet subsidiabele kosten zijn:

1. Reguliere exploitatiekosten;
2. Kosten zoals benoemd in artikel 6 van de ASF 2012;
3. Kosten van (deel)activiteiten die buiten Flevoland plaatsvinden;
4. Kosten in de projectvoorbereiding en -uitvoering die voortvloeien uit dan wel te maken hebben met de inzet van personele capaciteit van overheden;
5. Kosten die worden doorbelast vanuit een instelling of onderneming, waarbij uit de gegevens van de Kamer van Koophandel blijkt dat deze wordt bestuurd door een deelnemer uit het samenwerkingsverband.
6. Debetrente, financiële sancties, gerechtskosten en soortgelijke kosten;
7. Indirecte kosten;
8. Onvoorziene kosten groter dan 5 % van de totale aanvraag.

HOOFDSTUK 3 INITIATIEVEN GERICHT OP UITVOEREN HAALBAARHEIDSONDERZOEK

Artikel 16. Subsidie en subsidieplafond onderdeel "Uitvoeren haalbaarheidsonderzoek"

1. Per aanvraag kan een subsidie worden verstrekt van maximaal € 5.000 als bijdrage aan het laten uitvoeren van een haalbaarheidsonderzoek ter voorbereiding op of voor het bepalen van de haalbaarheid van een beoogd initiatief.
2. Het subsidieplafond voor haalbaarheidsonderzoek bedraagt in totaal € 200.000.
3. Voor de in het tweede lid genoemde bedrag wordt:
 - € 75.000 als subsidieplafond beschikbaar gesteld voor 2021;
 - € 100.000 als subsidieplafond beschikbaar gesteld voor 2022;
 - € 25.000 als subsidieplafond beschikbaar gesteld voor 2023.
4. Wanneer het subsidieplafond voor 2021 en / of voor 2022 niet volledig wordt benut, wordt het subsidieplafond voor 2023 met de niet benutte bedragen opgehoogd;
5. Wanneer de in het vierde lid genoemde situatie zich voordoet, maken Gedeputeerde Staten dit uiterlijk 1 november 2022 bekend.

Artikel 17. Subsidiecriteria onderdeel "Uitvoeren haalbaarheidsonderzoek"

Voorwaarden voor toekenning van een subsidie in de ondersteuning bij het uitvoeren van een haalbaarheidsonderzoek zijn:

1. Het haalbaarheidsonderzoek gaat over een concreet onderwerp.
2. Het haalbaarheidsonderzoek is nodig als verkenning van en voorbereiding op plannen voor een activiteit die bijdraagt aan de sociale cohesie en leefbaarheid van het platteland.
3. Er is een eigen financiële bijdrage van ten minste 10% van het gevraagd bedrag.
4. Het haalbaarheidsonderzoek dient uiterlijk 1 jaar na dagtekening van de beschikking te zijn gerealiseerd.

Artikel 18. Beoordelingsprocedure en besluitvorming "Uitvoeren haalbaarheidsonderzoek"

1. Aanvragen voor een subsidie voor een haalbaarheidsonderzoek worden binnen het beschikbare budget afzonderlijk beoordeeld aan de hand van de onder artikel 17 genoemde criteria en de onder artikel 6 genoemde weigeringsgronden.
2. Aanvragen voor een subsidie voor een haalbaarheidsonderzoek worden ambtelijk beoordeeld, waarna Gedeputeerde Staten hierover een besluit nemen.

Artikel 19. Evaluatie

1. Medio 2022 worden de nadere regels geëvalueerd.
2. De resultaten van de in het eerste lid genoemde evaluaties kunnen aanleiding geven tot wijziging van deze nadere regels.
3. In 2023 vindt een eindevaluatie plaats waarin wordt ingegaan op de vraag in welke mate subsidiëring op grond van deze nadere regels heeft bijgedragen aan de leefbaarheid van het platteland van Flevoland.

Artikel 20. Citeertitel

Dit besluit kan worden aangehaald als nadere regels "Fonds Leefbaar Platteland 2021-2023".

Artikel 21. Inwerkingtreding

Deze nadere regels treden op 15 juni 2021 in werking.

Aldus besloten in de vergadering van Gedeputeerde Staten van 1 juni 2021.

Gedeputeerde Staten van Flevoland,

de secretaris

de voorzitter

drs. D.J. Tijl - L. Verbeek

Algemeen

1. Waarom deze nadere regels

Deze nadere regels vloeien voort uit het Coalitieakkoord 2019 - 2023, waarin Gedeputeerde Staten hebben aangegeven dat een subsidiefonds wordt ingesteld gericht ter stimulering van de leefbaarheid op het platteland van Flevoland, aansluitend op de activiteiten van de opgaven Krachtige Samenleving.

Dat is gedaan door op grond van de Algemene Subsidieverordening een nadere subsidieregeling in het leven te roepen die het mogelijk maakt om projecten te subsidiëren die de leefbaarheid van het platteland bevorderen.

2. Waarom zijn nadere regels nodig als er al een Algemene Subsidieverordening Flevoland is

Een bestuursorgaan mag op grond van de subsidietitel van de Algemene wet bestuursrecht slechts subsidie verstrekken op grond van een wettelijk voorschrift dat regelt voor welke activiteiten subsidie kan worden verstrekt. Binnen de provincie Flevoland is dit de Algemene Subsidieverordening Flevoland (ASF 2012). Hierin zijn in aanvulling op de subsidiespelregels die in de subsidietitel van de Awb zijn opgenomen nadere subsidiespelregels opgenomen die bij subsidiëring in acht moeten worden genomen. De ASF 2012 schrijft voor dat subsidie slechts wordt verstrekt indien de activiteit past binnen de beleidsdoelstellingen van de provincie en door de aanvrager aannemelijk is gemaakt dat hieraan kan worden voldaan. In aanvulling op de ASF 2012 kunnen GS nog nadere regels vaststellen, waarin beleid specifieke voorwaarden op maat worden gesteld. In deze nadere regels worden de beleid specifieke voorwaarden (subsidiespelregels) vermeld. Omdat de subsidietitel van de Awb een gedetailleerde regeling geeft van het proces van subsidieverstrekking, zijn veel bepalingen die in de Awb staan niet nog een keer in de verordening opgenomen. Dit houdt in dat er wanneer sprake is van subsidiëring niet alleen rekening moet worden gehouden met het bepaalde in de ASF 2012, maar ook met de wettelijke bepalingen van de subsidietitel van de Awb. De basisregels voor subsidiëring zijn opgenomen in de ASF 2012 en de subsidietitel van de Awb. De beleid specifieke spelregels zijn opgenomen in de nadere regels.

Artikelgewijze toelichting

Artikel 1. Begripsbepalingen

- In het Coalitieakkoord 2019-2023 hebben Gedeputeerde Staten aangegeven een vervolg op het Fonds Leefbaarheid Landelijk Gebied 2017-2019 te willen instellen. Daarbij is gebruik gemaakt van enkele ervaringen met dit fonds. Er zijn namelijk veel goede initiatieven van bewoners die bijdragen aan de leefbaarheid van hun eigen woon- en leefgebied. Daarnaast is er niet alleen behoefte aan geld voor die initiatieven maar ook aan deskundige ondersteuning of het onderling uitwisselen van kennis en ervaringen. Ook was er overlap met het Europese Leaderprogramma. Mede op basis van deze ervaringen is een nieuw programma Leefbaar Platteland opgesteld, dat beter aansluit op de provinciale kerntaken en de doelen van Krachtige Samenleving. Het doel van dit programma is:

“Het versterken van de positie van bewoners van Flevoland vanuit het brede kader van Krachtige Samenleving met ‘sociale cohesie’ (en dus leefbaarheid) als centraal thema”.

De positie van de mens als bewoner en gebruiker van het platteland staat daarbij centraal. Dit omdat bewoners en gebruikers een steeds grotere invloed krijgen en willen hebben op ontwikkelingen in de eigen werk- en leefomgeving. Bij het uitwerken van het programma Leefbaar Platteland zijn enkele uitgangspunten gehanteerd die zijn gebaseerd op gesprekken met diverse personen en organisaties die een sterke band hebben met het wonen, werken en leven op het platteland van Flevoland. De LAG-groep (adviesgroep voor de Leader-projecten) heeft als klankbordgroep gefungeerd.

- Bij sub h is het begrip “leefbaarheid” kort beschreven. Dit is een breed en veelomvattend begrip, dat op veel manieren kan worden geïnterpreteerd. In het algemeen wordt hiermee de aantrekkelijkheid van een wijk of gebied bedoeld, om er te wonen, te werken en/of te leven.

- Op grond van de nadere regels wordt alleen subsidie verstrekt wanneer sprake is van een financieel tekort. Daarom is bij sub n gedefinieerd dat van een financieel tekort sprake is indien er een negatief verschil is tussen opbrengsten en subsidiabele kosten.

Artikel 4. Doelgroepen

In dit artikel is beschreven wie op grond van de nadere regels subsidie aan kunnen vragen.

De subsidieregeling richt zich op bewoners van het landelijk gebied (zie bovenstaande kaart). Het gaat bij voorkeur om bewoners die zijn verenigd, zoals in een stichting of vereniging. Landelijke en regionale stichtingen en verenigingen kunnen ook een aanvraag indienen, zolang de uitvoering bij bewoners uit Flevoland ligt. Gemeenten kunnen geen aanvraag kunnen indienen. Bewoners kunnen ook een subsidie aanvragen voor een idee dat door één of meerdere Flevolandse gemeenten is aangedragen. Bewoners van het landelijk gebied kunnen ook subsidie aanvragen indien ze een samenwerkingsverklaring hebben opgesteld.

Artikel 12. Subsidiecriteria en puntensysteem onderdeel "Leefbaarheid en sociale cohesie"

- *Subsidie criterium c: Het initiatief is robuust van opzet:*
Het initiatief is inhoudelijk grondig uitgewerkt en zit stevig en samenhangend in elkaar.
- *Subsidie criterium h: Het draagt bij aan "planet"*
'Planet' is een vaak gebruikte term bij maatschappelijk verantwoord ondernemen, als onderdeel van 'de drie p's': people, planet, profit. Deze term is afkomstig van de auteur en duurzaamheidsadviseur John Elkington. In de Nadere regels wordt alleen het begrip "planet" gebruikt, omdat "people" en "profit" geassocieerd worden met sociaal ondernemen. Deze ondernemingen behoren niet tot de doelgroep van deze nadere regels. Uitgangspunt hierbij is vrij vertaald, dat milieu gerelateerde consequenties van het initiatief, goed worden overwogen. Zo wordt bij de ontwikkeling (en exploitatie) van een initiatief rekening gehouden met de (negatieve of positieve) effecten voor de natuurlijke leefomgeving. Op een zichtbare en transparante wijze wordt aangetoond wat de gevolgen zijn van het initiatief voor het milieu, zodat anderen kunnen nagaan hoe de initiatiefnemer hiermee omgaat.

Artikel 13. Procedure en commissie van advies Leefbaar Platteland

In artikel 13 is beschreven welke procedure wordt gevolgd als een aanvraag tot subsidie bij de provincie wordt ingediend. Als eerste wordt door de provincie getoetst of alle relevante documenten zijn meegezonden, zoals vermeld in artikel 13 van de ASF en artikel 7 van deze nadere regels. Vervolgens wordt door de provincie getoetst of de aanvraag past binnen de reikwijdte van deze nadere regels. Daarbij wordt getoetst of het initiatief past binnen de kaders zoals beschreven in de artikelen 4, 5 en 6. Indien dat het geval is, zal de aanvraag worden voorgelegd aan de commissie van advies die advies zal uitbrengen aan Gedeputeerde Staten met in acht neming van de subsidiecriteria en het puntensysteem, zoals beschreven in artikel 13.

Artikel 16. Subsidie en subsidieplafond onderdeel "Uitvoeren haalbaarheidsonderzoek"

In geval er een idee is voor een (redelijk groot) project (zoals Leader) en men de haalbaarheid of bepaalde onderdelen ervan eerst wil nagaan, kan een bijdrage worden verleend in de kosten ervan tot een maximum van € 5.000.

De toekenning gebeurt niet door de commissie van advies, maar door de provincie in overleg met de betreffende gemeente. Dit omdat het gaat over relatief kleine bedragen, zodat de commissie van advies zich kan richten op aanvragen zoals bedoeld in de artikelen 11 en 12.

Indien het verzoek tot ondersteuning van de expert niet is uitgevoerd overeenkomstig de ingediende aanvraag, kan het verstrekte subsidiebedrag worden teruggevorderd.

Onderwerp

Tussenevaluatie Nadere regels Fonds Leefbaar Platteland 2021 – 2023

Registratienummer

3091611

Datum

16 mei 2023

Afdeling/Bureau

SENB

*Openbaarheid***Openbaar***Portefeuillehouder***Hofstra, H.J.***Ter kennisname aan PS en*

burgerleden

Kern mededeling:

Met het Fonds Leefbaar Platteland geeft de provincie vanaf 15 juni 2021 een impuls aan activiteiten die de sociale cohesie van de bewoners van het Flevolandse platteland versterken. In deze tussenevaluatie worden de resultaten van het eerste anderhalf jaar van de fondsperiode gepresenteerd. Het aantal subsidieaanvragen is achtergebleven bij de initiële verwachtingen. Gedeputeerde Staten verwachten niet dat het in de vorige Statenperiode beschikbaar gestelde bedrag in 2023 volledig tot besteding zal komen en zullen de termijn waarbinnen subsidieaanvragen moeten worden ingediend verlengen tot en met 31 december 2023. De uitvoering van de projecten die in de tweede helft van 2023 positief zijn beschikt, zullen deels ten laste worden gebracht van 2024. Via de Zomernota zullen aan uw Staten hierover nadere voorstellen worden gedaan.

*Mededeling:*Het Fonds in een notendop

Provinciale Staten stelden 24 juni 2020 de kaders voor het Fonds Leefbaar Platteland 2021 – 2023 (hierna 'het Fonds') vast¹ en stelden hiervoor 2,0 miljoen euro beschikbaar. In bijlage 1 is de verdeling van dit budget over de verschillende maatregelen weergegeven. Om verdere invulling te geven aan de inrichting van het Fonds, won de provincie extern advies² in en voerde zij gesprekken met relevante stakeholders. Op basis hiervan is de Notitie Leefbaar Platteland³ opgesteld en zijn de subsidievoorwaarden uitgewerkt in een ontwerpregeling (nadere regels). Op 1 juni 2021 stelden Gedeputeerde Staten van Flevoland de Nadere regels⁴ "Fonds Leefbaar Platteland 2021 – 2023" definitief vast.

Vanuit het Fonds zijn subsidies beschikbaar voor initiatieven die bijdragen aan de sociale cohesie van het Flevolandse platteland. Samenwerkende inwoners, verenigingen en stichtingen kunnen een subsidie vanuit het Fonds aanvragen. Per initiatief kan minimaal 5.000 euro en maximaal 50.000 euro subsidie worden verstrekt, waarbij de verstrekte subsidie maximaal 50% mag bedragen van het totaal aan subsidiabele kosten. Initiatieven waarvoor een bijdrage vanuit het Fonds wordt gevraagd, worden voorgelegd aan een commissie die aan Gedeputeerde Staten advies uitbrengt over het wel of niet verlenen van de gevraagde subsidie.

Vanuit het Fonds kan ook een subsidie worden verstrekt tot een maximum van 5.000 euro voor de uitvoering van een haalbaarheidsonderzoek. Dit onderzoek kan nodig zijn om te onderzoeken of een initiatief financieel en organisatorisch haalbaar is. Deze aanvragen worden ambtelijk beoordeeld.

In het Fonds zijn ook reserveringen opgenomen voor de cofinanciering van Leaderprojecten, communicatie, proceskosten en netwerkvorming (bijlage 1).

¹ Besluit Provinciale Staten, 24 juni 2020.

² Adviesrapport Dimensus Vitaliteit Platteland Flevoland 2020, bijlage.

³ Notitie Leefbaar Platteland, 2020, bijlage.

⁴ Nadere regels Fonds Leefbaar Platteland 2021 – 2023, bijlage.

1. Werkstructuur

De administratieve afhandeling van subsidieaanvragen is in handen van het provinciaal subsidiebureau. Ingediende aanvragen voor initiatieven worden als eerste getoetst op ontvankelijkheid. Daarna worden de aanvragen voorgelegd aan een onafhankelijke commissie met het verzoek om een advies uit te brengen. Op basis van dit advies nemen Gedeputeerde Staten een besluit.

Commissie van advies Fonds leefbaar Platteland 2021 – 2023

Deze commissie is op 15 juni 2021 door Gedeputeerde Staten benoemd en bestaat uit zeven leden, een onafhankelijk voorzitter en een ambtelijk secretaris. De commissie is breed samengesteld, met een evenwichtige man/vrouw verhouding, een adequate spreiding over de Flevolandse gemeenten en met een breed spectrum aan kennis, levenservaring en vaardigheden. De commissie brengt advies uit overeenkomstig het bepaalde in de Nadere Regels en de Werkinstructie⁵.

De coördinator Leefbaar Platteland

De coördinator Leefbaar Platteland is begin juli 2021 gestart met haar werkzaamheden met een gemiddelde inzet van twee dagen per week. Deze onafhankelijke coördinator beantwoordt vragen over de subsidieregeling en begeleidt mensen bij de voorbereiding van de aanvraag. De coördinator is ook verantwoordelijk voor alle publicitaire activiteiten.

2. Partners

Met de Flevolandse gemeenten en hieraan verbonden partijen als SamenActief Dronten en Zeewoldevoorelkaar wordt regelmatig afgestemd over de inzet van het Fonds en de wijze waarop de provinciale en gemeentelijke subsidiemogelijkheden kunnen bijdragen aan initiatieven en lopende projecten. Ook worden contacten onderhouden met medewerkers van Flever en het VSB-Fonds en de Leader-contactpersonen. Initiatiefnemers van projecten wordt regelmatig geadviseerd om te verkennen of het VSB Fonds mogelijkheden biedt voor aanvullende financiering.

3. Resultaten

Ingediende aanvragen

In bijlage 2 is weergegeven welke aanvragen in de periode 15 juni 2021 – 31 december 2022 zijn ingediend en aan welke initiatieven subsidie is toegekend. Uit bijlage 2 blijkt dat er in genoemde periode in totaal 24 aanvragen voor projectsubsidie zijn ingediend, waarvan 14 gehonoreerd. Drie projecten (Inclusief Educatiebos, Paasverhaal Zeewolde, Bantasia) zijn inmiddels afgerond. Op de website van het Fonds, www.leefbaarplattelandflevoland.nl, wordt hiervan verslag gedaan.

Er zijn twee aanvragen voor haalbaarheidsonderzoeken ingediend. Beiden zijn gehonoreerd en inmiddels afgerond.

Inzet coördinator

In de evaluatieperiode heeft de coördinator de volgende werkzaamheden verricht:

- Het redigeren en uitgeven van nieuwsbrieven en het voorbereiden van interviews.
- Het actualiseren van de website van het Fonds.
- Het organiseren en bemensen van koffietafels (najaar 2021) in de Flevolandse groendorpen, waar belangstellenden onder het genot van een kop koffie werden bijgepraat over het Fonds.

⁵ Werkinstructie Adviescommissie Fonds Leefbaar Platteland 2021 – 2023, bijlage.

- Het organiseren en bemensen van de Ideeënbus. In mei 2022 bezocht de Ideeënbus negen lokale markten in Flevoland waar uitleg aan passanten is gegeven over de doelen van het Fonds.
- Het verstrekken van informatie aan belangstellenden over de regels en voorwaarden waarmee rekening moet worden gehouden bij het voorbereiden van een aanvraag.
- Het begeleiden van initiatiefnemers bij het voorbereiden van een subsidieaanvraag en bij het uitvoeren van projecten.
- Het warm doorverwijzen naar andere financieringsmogelijkheden bij overheden of anderszins.
- Het onderhouden van contacten met medewerkers van de Flevolandse gemeenten.

Bouw website

In het voorjaar van 2021 is in overleg met de gemeenten en de Leader coördinator de website www.leefbaarplattelandflevoland.nl gebouwd. Deze site is in de zomer van 2021 gelanceerd. De site biedt inzicht in de projecten gericht op de bevordering van de leefbaarheid op het Flevolandse platteland en geeft informatie over de hierop betrekking hebbende subsidieregelingen. Het beheer van deze site berust bij de coördinator.

4. Inzet provinciale middelen

In onderstaand overzicht is weergegeven hoe dit budget in de jaarbegrotingen van 2020 – 2023 is opgenomen en welk budget hiervan resteert. Het jaar 2020 was een voorbereidingsjaar.

De middelen die in 2021 en 2022 niet tot besteding zijn gekomen, voor zover betrekking hebbend op de subsidieplafonds zoals die in de Nadere regels voor 2021 en 2022 zijn vastgesteld, zijn toegevoegd aan de subsidieplafonds voor 2023. Deze subsidieplafonds zijn in het Provinciaal Blad van 2 november 2022 gepubliceerd.

Tabel 1: Overzicht van de budgetten die in de provinciale begroting zijn opgenomen voor Fonds Leefbaar Platteland en de mate van uitputting voor de jaren 2020 – 2022.

Jaar	Initieel budget	Besteed/verplicht	Restant
2020	€ 100.000	€ 43.228	€ 56.772
2021	€ 705.000	€ 90.258	€ 614.742
2022	€ 780.000	€ 223.279	€ 556.721

Toegekende subsidies

In de evaluatieperiode is er in totaal voor € 337.604 aan subsidies vanuit het Fonds Leefbaar Platteland 2021 – 2023 toegekend. Daarvan is een totaalbedrag van € 327.684 aan projectsubsidies uitgegeven en € 9.920 voor subsidies voor haalbaarheidsonderzoeken. In bijlage 2 is hiervan een overzicht gegeven. In de evaluatieperiode zijn geen Leaderaanvragen ingediend. Het hiervoor gereserveerde bedrag (€ 125.000) is daarom niet ingezet.

5. Terugblik op gesprekken met initiatiefnemers

In de afgelopen periode hebben gedeputeerde Hofstra, de coördinator en de voorzitter van de Adviescommissie een brede groep mensen⁶ gesproken over de mogelijkheden die het Fonds biedt en de vragen die dit oproept. Uit die gesprekken komt het beeld naar voren, zoals vermeld in de tweede kolom van tabel 2. In de derde kolom is vermeld hoe de provincie hier in de resterende periode mee om wil gaan.

⁶ Onder meer tijdens de koffietafels, de Ideeënbus tour of anderszins met mensen die informatie inwinnen over het Fonds.

Tabel 2: Reacties op de opzet van het Fonds en de beleidsmatige vertaling hiervan.

	Onderwerpen die in de gesprekken aan de orde kwamen	Provinciale inzet resterende fondsperiode
1.	<u>Onbekendheid met het fonds</u> Ondanks alle berichtgeving over het Fonds Leefbaar Platteland (nieuwsbrieven, berichtgeving in lokale media, Omroep Flevoland, social media, website, bustour) is de naamsbekendheid van het Fonds laag.	Mond-tot-mond berichtgeving en het delen van succesverhalen blijkt nog steeds de beste manier om mensen enthousiast te maken voor het Fonds. Communicatie inzet zal in de resterende Fondsperiode worden geïntensiveerd.
2.	<u>Hoofddoel niet duidelijk</u> Het 'versterken van de sociale cohesie', het hoofddoel van het Fonds, is voor velen een abstract begrip. Veel mensen begrijpen in eerste instantie dan ook niet waarvoor subsidie kan worden aangevraagd.	In de resterende fondsperiode vermijden wij zo veel mogelijk de term 'sociale cohesie' en geven aan dat het Fonds er vooral op is gericht om initiatieven te ondersteunen die 'de samenwerking en onderlinge verbondenheid op het platteland versterken'.
3.	<u>Van idee naar papier</u> Het aanvragen van subsidie is voor velen moeilijk. Het uitwerken van een projectplan en een begroting vraagt tijd, denkkracht en energie. Dat geldt zeker voor mensen die daar weinig ervaring mee hebben.	Daar waar mogelijk zal de coördinator de begeleiding van initiatiefnemers intensiveren. De verantwoordelijkheid voor het op een juiste manier indienen blijft echter bij de initiatiefnemers. De coördinator zal die rol niet overnemen.
4.	<u>Drempelbedrag te hoog</u> Met name samenwerkende bewoners zijn voor hun initiatieven op zoek naar relatief lage subsidiebedragen die 'met één druk op de knop' aan te vragen zijn.	In de nadere regels is vastgelegd dat het drempelbedrag € 5.000 bedraagt. Hiervoor is destijds gekozen om te voorkomen dat concurrentie ontstaat met andere fondsen. Het Fonds zal daarom op dit punt niet worden aangepast.
5.	<u>Ondernemers</u> Ondernemers vragen of zij subsidie kunnen aanvragen voor bedrijfsactiviteiten die bijdragen aan sociale cohesie.	Het Fonds richt zich niet op de ondersteuning van bedrijfsactiviteiten, zoals vastgelegd in de nadere regels. Aan dit uitgangspunt zal worden vastgehouden.
6.	<u>Zorgaanbieders</u> Kleinschalige zorgaanbieders willen vanuit het Fonds subsidie aanvragen.	Idem.
7.	<u>Exploitatiekosten</u> Gevraagd is of exploitatiekosten van stichtingen of verenigingen in aanmerking kunnen komen voor subsidie of voor initiatieven die jaarlijks terugkeren (bv een dorpsfeest).	Het Fonds richt zich uitsluitend op nieuwe projectmatige activiteiten om te voorkomen dat structurele activiteiten afhankelijk worden van het Fonds. Dit uitgangspunt blijft gehandhaafd, mede omdat het Fonds zelf een beperkte looptijd kent.

6. Concluderend

Anderhalf jaar na de openstelling moet worden geconcludeerd dat:

- Het Fonds administratief en organisatorisch goed is ingeregeld. De Adviescommissie, de coördinator en de provincie werken in een open en constructieve sfeer samen.
- De opmerkingen en vragen zoals weergegeven in tabel 2 geven geen aanleiding om de nadere regels inhoudelijk te wijzigen.
- Het aantal subsidieaanvragen bleef in 2021 en de eerste helft van 2022 achter bij de initiële verwachtingen.
- In de tweede helft van 2022 is het aantal ingediende aanvragen beduidend hoger.
- Er is weinig animo voor het indienen van aanvragen voor een haalbaarheidsonderzoek. In de evaluatieperiode zijn er slechts twee aanvragen ingediend en gehonoreerd.
- De bestedingen blijven achter bij de raming. Het is onwaarschijnlijk dat de nog beschikbare bedragen voor projectsubsidies en haalbaarheidsonderzoeken in de resterende fondsperiode (aanvragen voor subsidie kunnen tot en met 31 juli 2023 worden ingediend) tot besteding zullen gaan komen.
- De rol van de coördinator blijkt van grote waarde, ook voor de provincie en de Adviescommissie. Voor veel initiatiefnemers blijkt het indienen van een subsidieaanvraag een ingewikkeld proces waarbij de hulp van een coördinator zeer welkom is.
- De website een aanvullende informatiebron is voor de initiatiefnemer. Zij vinden hier hulpmiddelen zoals invuldocumenten en informatieaflets. Daarnaast geeft de website voorbeelden van initiatieven over sociale cohesie en het verbeteren van de leefbaarheid en vergemakkelijkt de website om contact op te nemen met de coördinator.

7. Vervolg

Gedeputeerde Staten zijn voornemens de termijn waarbinnen subsidieaanvragen moeten worden ingediend met een half jaar verlengen, omdat:

- De inwerkingtreding van de nadere regels later heeft plaatsgevonden dan voorzien.
- Het aantal aanvragen aan het begin van de openstelling achterbleef bij de verwachting. De corona pandemie was hier naar alle waarschijnlijkheid een belangrijke oorzaak van.
- De naamsbekendheid van het programma toe lijkt te nemen, zoals blijkt uit het aantal aanvragen (in totaal 15) dat in de tweede helft van 2022 is ingediend.
- Het subsidieplafond voor 2023 niet tot volledige besteding zal komen.

Genoemde verlenging vereist een ambtshalve wijziging van de nadere regels. Besluitvorming hierover door Gedeputeerde Staten is voor het zomerreces voorzien en is mede afhankelijk van het besluit van uw Staten om de bestemmingsreserve Fonds Vitaal Platteland (B045) ook voor 2024 in te mogen zetten ter dekking van de kosten die voortvloeien uit deze verlenging. Via de Zomernota zal hiertoe aan uw Staten een voorstel worden voorgelegd.

Bijlagen

Naam bijlage:	eDocs nummer:	Openbaar in de zin van de Woo
Adviesrapport Dimensus Vitaliteit Platteland Flevoland 2020	2581914	Ja
Notitie Leefbaar Platteland	2657111	Ja
Nadere regels Definitief Fonds Leefbaar Platteland	2780238	Ja
Werkinstructie Adviescie Fonds Leefbaar Platteland	2776071	Ja

Mededeling

Bladnummer

6

Registratienummer

3091611

Bijlage 1

Overzicht van maatregelen en indicatieve verdeling van de middelen van het Fonds Leefbaar Platteland 2021 – 2023.

	Maatregel	Bedrag (€)	Periode van uitvoering
0	Vooronderzoek en andere voorbereidingen	100.000	2020
1	Subsidieregeling	1.300.000	2021 – 2023
2	Expertondersteuning	-	2021 – 2023
3	Advies op maat	25.000	2021 – 2023
4	Uitvoeren haalbaarheidsonderzoek	200.000	2021 – 2023
5	Communitybuilding/netwerkvorming	100.000	2021 – 2023
6	Cofinanciering/voorfinanciering Leaderprojecten	125.000	2021 – 2023
7	Procescoördinatie	150.000	2021 – 2023
	TOTAAL	2.000.000	

Mededeling

Bladnummer

7

Registratienummer

3091611

Bijlage 2

Overzicht subsidieaanvragen vanuit het Fonds Leefbaar Platteland 2021 – 2023 in de periode 15 juni 2021 – 31 december 2022.

Projectsubsidies

In genoemde periode zijn 24 aanvragen bij de provincie ingediend. Hiervan zijn 5 aanvragen niet in behandeling genomen omdat deze aanvragen niet pasten binnen de doelstellingen van het Fonds. De overige 19 aanvragen zijn in onderstaande tabel opgenomen.

Tabel 1: Overzicht in behandeling genomen subsidie aanvragen voor initiatieven vanuit Fonds Leefbaar Platteland in de periode tussen 15-06-21 en 31-12-22.

Nr.	Aanvrager	Projectnaam	Gevraagd (€)	Toegekend (€)
1	St. Stad&Natuur Almere	Inclusief educatiebos	26.115	26.115
2	St. Bouwen aan B'huizen	Beweegbos Biddinghuizen	31.000	31.000
3	St. Zeekadetkorps Urk	Operationele update MS Noorderkroon	50.000	0
4	St. Paasverhaal Zeewolde	Paasverhaal Zeewolde	12.950	12.950
5	St. Vrienden van de Bosrand	Duurzame kas Tollebeek	22.594	0
6	St. Wijkplatform Emmelhage	Landart & Ontmoetingsplek	50.000	0
7	St. Lelystadse Boer	Boer – Burger Ontmoeting	33.730	33.730
8	Ver. Dorpsbelang Bant	Bantasia	11.750	11.750
9	St. Willibrord Swifterbant	Zingen met Zorg	10.235	10.235
10	Samenwerkende kunstenaars Zeewolde	Schildersteeg	7271	0
11	Ver. Dorpsbelang Kraggenburg	Realisatie Urnenmuur	18.307	18.307
12	Vereniging Dorpsbelang Creil	Bewegend Ontmoeten	50.000	50.000
13	Buurtvereniging De Toppers	Buurtspeeltuin Urk	30.813	30.813
14	Dorpsbelang Tollebeek	Tuinspeelkamer	50.000	50.000
15	Volkstuinvereniging De Pionier Dronten	Ontmoetingstuin De Fazant	24.765	24.675
16	Stichting Paardrijden Gehandicapten Flevoland	Paardenboulevard Dronten	50.000	0
17	Stichting Verenigingsgebouw Luttelgeest	Activiteiten De Bosfluit	18.440	nog in behandeling
18	Samenwerkingsverband van burgers uit Flevoland	Espel Gloeit		0
19	Dorpsbelang Luttelgeest	Klokkenstoel	28.109	28.109
	Totaal toegekend			327.684

Subsidies haalbaarheidsonderzoeken

In de periode tussen 15-06-21 en 31-12-22 zijn 2 subsidieaanvragen voor haalbaarheidsonderzoeken ingediend.

Nr.	Aanvrager	Projectnaam	Gevraagd (€)	Toegekend (€)
1	Burgerboerderij Oosterwold	Transitienetwerk Burgerboerderij	4.920	4.920
2	Dorpsbelang Espel	Gameplaying Espel	5.000	5.000
				9.920

Gedeputeerde Staten van Flevoland,

Overwegende dat:

zij bij besluit van 1 juni 2021, nummer 2786095 de 'Nadere regels Fonds Leefbaar Platteland 2021-2023' hebben vastgesteld;

bij de uitvoering van deze Nadere regels is gebleken dat behoefte bestaat om de openstellingstermijn te verlengen;

gelet op artikel 2 tweede lid van de Algemene Subsidieverordening Flevoland 2012,

BESLUITEN:

de volgende '**Eerste wijziging van de Nadere regels Fonds Leefbaar Platteland 2021-2023**' vast te stellen.

Artikel 1. Wijziging Nadere regels

A. Artikel 8 wordt gewijzigd en komt als volgt te luiden:

Een aanvraag voor subsidie kan tot en met 31 december 2023 worden ingediend.

Artikel 2. Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking op 1 augustus 2023.

Aldus besloten door Gedeputeerde Staten van Flevoland op 20 juni 2023.

Gedeputeerde Staten van Flevoland,

de secretaris

de voorzitter.

Werkinstructie

Adviescommissie Fonds Leefbaar Platteland 2021 - 2023

De Adviescommissie Fonds Leefbaarheid Landelijk Gebied (hierna Adviescie) is op 15 juni 2021 door Gedeputeerde Staten van Flevoland ingesteld. De Adviescie heeft als taak Gedeputeerde Staten te adviseren over de afdoening van subsidieaanvragen die op grond van de nadere regels Fonds Leefbaar Platteland 2021-2023 bij Gedeputeerde Staten zijn ingediend.

De Adviescie bestaat uit minimaal 6 en maximaal 10 personen die allen in Flevoland wonen en die verbonden zijn met het landelijk gebied en haar bewoners. De leden van de Adviescie zijn benoemd door Gedeputeerde Staten.

In artikel 4 van het Instellingsbesluit¹ zijn de taak en werkwijze van de Adviescie als volgt omschreven:

1. De commissie heeft tot taak Gedeputeerde Staten te adviseren over de afdoening van subsidieaanvragen die op grond van de nadere regels bij Gedeputeerde Staten zijn ingediend.
2. De commissie ontvangt van de secretaris zo spoedig mogelijk de subsidieaanvragen die ontvankelijk zijn en die passen binnen de reikwijdte van de nadere regels.
3. De commissie ontvangt van de secretaris een uitnodiging voor een vergadering van de commissie.
4. De commissie vergadert minimaal 4 keer en maximaal 7 keer per kalenderjaar.
5. Tijdens de in het derde lid genoemde vergadering beoordeelt de commissie de in het tweede lid genoemde aanvragen op basis van de subsidiecriteria en het puntensysteem zoals die door Gedeputeerde Staten in de nadere regels zijn vastgesteld.
6. Het resultaat van de in het vijfde lid genoemde beoordeling wordt door de secretaris schriftelijk vastgelegd in een door de commissie uit te brengen onderbouwd advies aan Gedeputeerde Staten.
7. Het in het zesde lid genoemde advies wordt door de commissie voorzien van een deugdelijke motivering die het advies van de commissie samenvattend onderbouwt.
8. Het door de commissie uit te brengen advies wordt door de voorzitter en secretaris ondertekend, onder vermelding van de datum van ondertekening.

In deze Werkinstructie worden de subsidiecriteria en het puntensysteem nader geduid en worden richtlijnen meegegeven voor de advisering aan Gedeputeerde Staten en voor een 'deugdelijke motivering van het uit te brengen advies'.

1. Nadere duiding van de subsidiecriteria en het puntensysteem

- a. Het project draagt bij aan sociale cohesie en daarmee leefbaarheid van het platteland
Toelichting
Bij de toekenning van het aantal punten dient de Adviescie bij dit criterium te letten op:
 1. De impact op de aantrekkelijkheid van de woonomgeving.
De mate waarin de aantrekkelijkheid van een wijk of gebied wordt verhoogd. Anders gezegd hoe de activiteit bijdraagt aan de verbetering van het woon-, werk- en leefklimaat. Projecten die het voorzieningenniveau² en de kwaliteit van de openbare ruimte aanmerkelijk vergroten scores relatief hoog.
 2. De mate waarin de onderlinge verbondenheid wordt versterkt.
Initiatieven waarbij de onderlinge contacten tussen (groepen van) mensen bij aanvang van het project nog beperkt zijn of initiatieven waarbij de contacten tussen groepen

¹ Instellingsbesluit van 15 juni 2021, kenmerk 2784445

² Niet zijnde bouwprojecten, kunnen ook activiteiten zijn van immateriële aard.

van mensen gestimuleerd worden, scoren hoog. Ook samenwerkingsverbanden die nog niet eerder een aanvraag hebben ingediend, scoren relatief hoog evenals initiatieven van meerdere samenwerkingsverbanden en initiatieven die streven naar meer diversiteit en inclusiviteit.

- b. Het project is een initiatief van onderop

Toelichting

De subsidieregeling richt zich op bewoners van het landelijk gebied, bij voorkeur op bewoners die zich hebben verenigd in een stichting of vereniging. Bewoners die een samenwerkingsverklaring hebben opgesteld, kunnen ook een aanvraag indienen. Landelijke of regionale stichtingen of verenigingen kunnen ook een aanvraag indienen, maar dienen dan wel in hun projectplan aan te tonen dat de uitvoering bij één of meerdere bewonersgroepen ligt. Vanuit de stedelijke kernen van Almere en Lelystad kunnen ook aanvragen worden ingediend, mits de activiteiten vooral ten goede komen aan het platteland. Dit mogen ook activiteiten zijn die de stad-platteland relatie bevorderen.

Bij de toekenning van het aantal punten geldt dat projecten die zijn geïnitieerd door inwoners zelf (waaronder buurtverenigingen, muziekverenigingen, sportverenigingen) de hoogste score krijgen.

- c. Het project is robuust

Toelichting

Bij de toekenning van het aantal punten dient de Adviescie bij dit criterium te letten of het initiatief inhoudelijk grondig is uitgewerkt en stevig en samenhangend in elkaar zit. Elementen in de beoordeling zijn:

- Is het project goed doordacht en helder geformuleerd?
- Zijn de doelstellingen en de inspanningen van de samenwerkende partijen eenduidig omschreven?
- Heeft het project aantoonbare meerwaarde voor de lokale samenleving als geheel?
- Is er een maatschappelijke impact op de langere termijn?

Als deze vragen door de Adviescie zonder enige aarzeling met ja worden beantwoord, krijgt het project op dit onderdeel de maximale score.

- d. Het project is financieel haalbaar

Toelichting

Bij de toekenning van het aantal punten dient de Adviescie bij dit criterium zich ervan te vergewissen dat de begroting sluitend is en dat het aannemelijk is dat alle deelnemende partners aan hun financiële verplichtingen kunnen voldoen. Als hierover bij de Adviescie geen twijfel bestaat, kan de maximale score worden toegekend; bij twijfel moet een lagere score worden aangehouden.

- e. De verhouding tussen de bijdrage aan de leefbaarheid en de kosten die ervoor worden gemaakt is goed

Toelichting

Bij de toekenning van het aantal punten dient de Adviescie bij dit criterium zich nadrukkelijk af te vragen of de totale projectkosten in verhouding staan tot de verwachte impact of de sociale cohesie en de leefbaarheid in de dorpsgemeenschap, de wijk of de woonomgeving.

Als de Adviescie concludeert dat de kosten naar verhouding hoog zijn, moet een lagere score worden aangehouden.

- f. Het project is overdraagbaar

Toelichting

Bij de toekenning van het aantal punten dient de Adviescie bij dit criterium zich af te vragen of het project een voorbeeld kan zijn voor partijen in andere regio's en of het project relatief eenvoudig in andere regio's (in Flevoland of daarbuiten) ten uitvoer kan worden gebracht.

Als deze vraag door de Adviescie zonder enige aarzeling met ja wordt beantwoord, krijgen het project op dit onderdeel de maximale score. Als het project niet overdraagbaar is, krijgt het een lage score.

g. Het project draagt bij aan “planet”

Toelichting

Bij de toekenning van het aantal punten dient de Adviescie bij dit criterium na te gaan welke effecten het project heeft op de omgevingskwaliteit (bodem, lucht, water en biodiversiteit) en in hoeverre deze consequenties door de initiatiefnemers zijn doordacht.

Als de Adviescie concludeert dat de effecten op de leefomgeving positief zijn, kan een hoge score worden aangehouden. De hoogste score mag worden gegeven als effecten op de leefomgeving hoog zijn en deze actief worden uitgedragen.

Bij negatieve effecten op de leefomgeving, wordt de laagste score gegeven.

2. Het uitbrengen van het advies aan Gedeputeerde Staten

Op basis van de in artikel 12 van de nadere regels beschreven subsidiecriteria en het puntensysteem kunnen per subsidieaanvraag maximaal 17 punten worden gehaald. De Adviescie brengt een positief advies uit indien:

- het totaal aantal door de Adviescie toegekende punten 9 of hoger bedraagt.
- de Adviescie aan de criteria a en b ten minste 1 punt heeft toegekend.

De Adviescie brengt een negatief advies uit indien:

- de aanvraag niet voldoet aan de artikelen 4 of 5 van de nadere regels, of
- de aanvraag naar het oordeel van de Adviescie op grond van artikel 6 moet worden geweigerd, of
- het initiatief financieel niet haalbaar is (subsidie criterium d).

3. Richtlijnen voor een ‘deugdelijke motivering van het uit te brengen advies’

Bij het uit te brengen advies dienen de volgende richtlijnen in acht te worden genomen:

- Aanvragen worden in de vergadering van de Adviescie geagendeerd op volgorde van binnenkomst.
- De voorzitter streeft consensus na over het uit te brengen advies.
- Als consensus niet mogelijk blijkt wordt onder meerderheid van stemmen advies uitgebracht met een deugdelijke motivering waarom de Adviescie niet tot consensus is gekomen.
- De voorzitter ziet er op toe dat elk van de leden van de Adviescie de mogelijkheid is geboden advies uit te brengen.
- Leden van de Adviescie onthouden zich van stemming indien er sprake is van een persoonlijk belang.
- Voor elke subsidieaanvraag wordt een advies opgesteld dat zelfstandig leesbaar is.
- In de motivering beschrijft de Adviescie per criterium (a t/m g) in enkele regels wat de overwegingen van de Adviescie zijn geweest bij de toekenning van het aantal punten.
- Het advies aan Gedeputeerde Staten en de motivering per criterium beslaan tezamen ten hoogste één bladzijde (A4 formaat).

Bijlage 1

Subsidiecriteria:

Om voor subsidie in aanmerking te komen moet het initiatief waarvoor subsidie wordt aangevraagd voldoen aan de volgende criteria:

- h. Het draagt bij aan sociale cohesie en daarmee leefbaarheid;
- i. Het is een initiatief van onderop;
- j. Het is robuust;
- k. Het is financieel haalbaar;
- l. De kosten die voor het initiatief zijn begroot staan in verhouding tot bijdrage aan de sociale cohesie en de leefbaarheid;
- m. Het project is overdraagbaar;
- n. Het draagt bij aan "planet";
- o. Het initiatief moet een score van tenminste 9 punten behalen;
- p. Voor elk criterium genoemd onder a en b moet een score van minimaal 1 punt worden behaald.

Puntensysteem:

Aan de bovenstaande criteria zijn punten gekoppeld. Per criterium kent de commissie van advies punten toe volgens onderstaand puntensysteem.

Ad a. Het initiatief draagt bij aan sociale cohesie en daarmee de leefbaarheid van het platteland

<i>Punten</i>	<i>Toelichting</i>
0	Het initiatief draagt in zijn geheel niet bij aan sociale cohesie en daarmee de leefbaarheid van het platteland
1	Het initiatief draagt in enige mate bij aan sociale cohesie en daarmee de leefbaarheid van het platteland
2	Het initiatief draagt voldoende bij aan sociale cohesie en daarmee de leefbaarheid van het platteland
3	Het initiatief draagt in zeer grote mate bij aan sociale cohesie en daarmee de leefbaarheid van het platteland

Ad b. Het initiatief komt van onderop uit de samenleving

<i>Punten</i>	<i>Toelichting</i>
0	Het initiatief en de uitvoering liggen niet bij een groep bewoners, maar bij een andere organisatie
1	Het initiatief ligt bij een andere organisatie, de uitvoering ligt bij bewoners
2	Het initiatief en de uitvoering liggen bij bewoners, één of meerdere andere organisaties doen mee
3	Het initiatief en de uitvoering liggen volledig bij bewoners

Ad c. Het initiatief is robuust van opzet

<i>Punten</i>	<i>Toelichting</i>
0	Het initiatief is niet robuust van opzet
1	Het initiatief is in enige mate robuust van opzet
2	Het initiatief is robuust van opzet

Ad d. Het initiatief is financieel haalbaar

<i>Punten</i>	<i>Toelichting</i>
0	Het initiatief is financieel niet haalbaar
1	Er zijn twijfels bij de financiële haalbaarheid van het initiatief
2	Het initiatief is financieel haalbaar

Ad e. De verhouding tussen de bijdrage aan de leefbaarheid en de kosten die ervoor worden gemaakt is goed

<i>Punten</i>	<i>Toelichting</i>
0	De verhouding tussen de bijdrage aan de leefbaarheid en de kosten die ervoor worden gemaakt is onvoldoende
1	Er zijn twijfels bij de verhouding tussen de bijdrage aan de leefbaarheid en de kosten die ervoor worden gemaakt
2	De verhouding tussen de bijdrage aan de leefbaarheid en de kosten die ervoor worden gemaakt is goed

Ad f. Het initiatief is naar doel en uitwerking overdraagbaar

<i>Punten</i>	<i>Toelichting</i>
0	Het initiatief is naar doel en uitwerking niet overdraagbaar
1	Het initiatief is naar doel of uitwerking overdraagbaar
2	Het initiatief is naar doel en uitwerking overdraagbaar

Ad g. Het draagt bij aan "planet"

<i>Punten</i>	<i>Toelichting</i>
0	Bevat geen elementen die bijdragen aan "planet"
1	Bevat één element dat bijdraagt aan "planet"
2	Bevat meerdere elementen die bijdragen aan "planet"
3	Bevat meerdere elementen die bijdragen aan "planet" én deze worden actief uitgedragen